

Бүгінгі

**ЖЕТЕКШІ
 МЕКТЕПТЕР**

**ВЕДУЩИЕ
 ШКОЛЫ**

сегодня

В быстроменяющемся мире система образования не остается статичной, радикально меняются статус педагога, его образовательные функции, методы и подходы к педагогической деятельности. Как в этом всем сориентироваться педагогам, особенно в регионах, в сельской местности?

В 2015 году инициатива драйвера отечественного среднего образования – АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» – стала отличным выходом: неформальные саморазвивающиеся педагогические сообщества школ – ведущие и партнерские школы! Это стало как воздух для педагогов!

Именно деятельности ведущих школ сегодня посвящен специальный выпуск республиканской образовательной газеты «Білімді ел – Образованная страна». Прделан колоссальный труд по их организации и развитию, на сегодня уже есть накопленный опыт, есть о чем рассказать на всю страну. Вни-

мательный читатель увидит и оценит положительный опыт сотрудничества, прочтает мнение коллег, директоров школ, работников системы управления образования о роли ведущих школ, которые взяли на себя лидерские качества и в какой-то степени обязательства по профессиональному разви-

тию коллег своей школы и партнерских школ. А также авторы статей расскажут о результатах исследований в школах республики, положительном влиянии данного сотрудничества, проблемах, которые будут решать совместно, о поиске эффективных направлений работы для выравнивания качества образо-

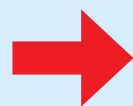
вания ведущих и партнерских, городских и сельских школ.

Каждая школа стремится создать коллектив высокопрофессиональных педагогов, способных работать и развиваться, чтобы обеспечить качественные образовательные услуги. Задача непростая, но реально достижимая. Доказано, что только в сообществе с коллегами, профессионалами своего дела, единомышленниками происходит трансформация личности, приходит понимание главной миссии образования, целей и задач, стоящих перед системой образования в целом. А также это возможность решения ме-

тодических, педагогических проблем, вопросов профессионального развития в отдельно взятой школе через сетевое сообщество и взаимодействие коллег.

Уважаемые читатели! Надеемся, что вы с огромным интересом прочтаете этот номер газеты – спецвыпуск, который охватил географию всех регионов Казахстана, найдете много полезной информации, сделаете для себя неожиданные интересные выводы, поставите новые задачи и цели на пути к новым вершинам вашего бесценного педагогического опыта!

Ляззат ТУРКЕСТАНОВА

Жазылу
ИНДЕКСІ
 64603

Газетке «Қазпошта» АҚ бөлімшелерінде кез келген айдан бастап жазылуыңызға болады.
 Подписаться на газету вы можете в любом отделении АО «Казпочта» начиная с любого месяца.

▶ АШЫҚ ӘНГІМЕ

Білім саласы жаңа өзгерістермен толығуда

Заман талабына сай білім беру саласы әр күн сайын жаңа өзгерістер мен дамуды қажет етеді. Мұғалімдердің кәсіби біліктілігі мен білім сапасы, оқуға барлық мүмкіндігі қамтылған мектеп базасы жағынан көш ілгері жүретін білім ошақтарының үздік тәжірибелері осы сұранысты толықтай қамтуға көмектеседі. Бұл тұрғыда ҚР Білім және ғылым вице-министрі Шолпан Таңатқызы КАРИНОВА газетімізге берген сұхбатында кеңірек әңгімелейді.

– Жаңартылған білім мазмұнын сәтті енгізу мақсатында еліміздің әрбір өңіріндегі мұғалімдерге әдістемелік қолдау ұйымдастырылған. Шолпан Таңатқызы, орта білім беру ұйымдарының арасында көшбасшылық рөлге ие болған бұл бастаманың идеясы неде?

– Орта білім мазмұнын жаңарту аясында іс-әрекетті ұйымдастырушы ретінде көшбасшылық функцияларды атқаратын мектептер тағайындалып, олар өңірдегі өзге де мектептермен қоғамдастық құру арқылы мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсетіліп келеді. Қазіргі заманда кәсіби қоғамдастықтар кез келген өзгеріс пен жаңа бастамаларды іске асыруда таптырмас құрал болып табылады.

Тағайындалған мектептердің үздік тәжірибелерін таратудың негізгі идеясы – жаңартылған білім беру бағдарламаларын мектеп тәжірибесіне енгізуде, алдымен, көшбасшы мектептердің ынтымақтастығы негізінде іске асыру.

Кәсіби қоғамдастық аясында педагогтердің құрылымдалған кәсіби дамуын ұйымдастыру арқылы мектептер арасындағы ынтымақтастықты орнату сапалы оқу мен оқытуға қол жеткізуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ Назар-

баев Зияткерлік мектептері тәжірибесін таратуға және оны мектептерге бейімдеуге арналған алаңдар құру қажеттілігі туындады. Мұндағы мақсатымыз – оқу мен оқыту үдерісін жетілдіру үшін педагогтерге іс-әрекеттегі зерттеу, оқытудың жаңа тәсілдерін іздестіру бағытында қолдау көрсету.

– **Үздік тәжірибені таратудың қызмет аясы мен оларға жүктелген жауапкершіліктің өте ауқымды екені байқалады. Осындай ауқымды жұмыстарды бақылау мен үйлестіру қалай жүзеге асырылады?**

– Біріншіден, үздік тәжірибесі бар мектептердің жұмыстарын үйлестіріп, әдістемелік басшылық жасау үшін әр ауданда ұжымдық кеңес органы – үйлестіру кеңесі тағайындалады. Кеңес құрамына білім беру ұйымдарының басшылары, көшбасшы мектептің үйлестірушілері, өңірдегі аудандық білім бөлімдерінің әдіскерлері, Педагогикалық шеберлік орталығы мен филиалдарының, «Өрлеу»

БАҰО» АҚ (келісім бойынша) қызметкерлері кіреді. Үйлестіру кеңесі өңірдегі үздік тәжірибесімен дараланған мектептердің желілік жұмысының стратегиялық бағытын анықтайды, келешектегі және ағымдағы (жылдық) жұмыстарын өңірдің білім басқармасы мен әдістемелік қызметімен келісу арқылы жоспарлайды. Үйлестіру кеңесіне жалпы басшылық жасауды облыстық Білім басқармасының, қалалық/аудандық білім бөлімдерінің әдістемелік орталықтары жүзеге асырады.

Екіншіден, үздік тәжірибесімен танылған мектептер аймақтық бір-біріне жақын орналасқан серіктес мектептердің басын біріктіреді. Соның негізінде облыстық Білім басқармасы мен өңірдің әдістемелік қызметтері осы мектептердің бірлескен тәжірибе алаңдарын ұйымдастыруға ықпал етіп отыр. Бүгінде үздік тәжірибесі бар мектептер Назарбаев Зияткерлік мектептері ұжымымен тығыз байланыс орнатып, тәжірибе алмасу арқылы инновациялық бастамаларды серіктес мектептерге тасы-

малдаушы рөлін атқарып отыр.

Сондықтан заманауи білім беру үрдістерімен жабықталған үздік тәжірибелі мектептердің кәсіби желісі тұрақты жұмыс істеп келеді. Бұл өз кезегінде көшбасшы мұғалімдердің кәсіби әлеуетінің өсуі мен санының артуына да ықпал етуде. Мектептерде «Теңбе-тең» қағидасы арқылы мұғалімдердің бірлескен оқу ортасы қалыптасып, шығармашылық топтар мен мектептің әдістемелік актив жұмысының аясын кеңейте түсуде.

Осы атқарылып жатқан істер ҚР Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың білім сапасын жақсартуға байланысты қойған талаптарын іске асыру барысында жүргізіліп жатыр. Сонымен бірге қала мен ауыл мектептері арасындағы теңсіздік мәселесі де шешілуде. Бұл ғана емес, жалпы өңіраралық теңсіздікті көруге болады. Кейбір облыстарда ауыл мектептерінің деңгейі өзге облыстың қала мектептерінен де жоғары болып жатқан кездер бар. Осыған байланысты Білім және ғылым министрлігінің ақпараттық-сараптамалық орталығы бұл жұмысқа үлкен талдау жасады. Сөйтіп, әр аймақтың әдістемелік кабинеттері бірлесіп, бүгінде сапалы білім беріп отырған және сапаны жоғарылатуды қажет ететін мектептерді анықтап, оларға нақты әдістемелік көмек көрсету жұмыстарын бастады. Сонымен қатар «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы биылдан бастап дарынды балаларға арналған мамандандырылған мектептерге сапасы төменірек мектептерді біріктіру арқылы кәсіби жетілу жолында бірқатар жұмыстарды жоспарлады.

Негізгі мақсат – сапасы нашар мектептерге қолдау көрсетіп, оларды неғұрлым алға жылжыту сұрақтарын жасау. Осы бағытта үлкен жұмыстар атқарылып отыр. Мұны «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы да жүргізуде. Оған қоса «Білім-Инновация» лицейлерінің де қосып жатқан үлесін айту керек. Бүгінде олардың да өзіндік дамуы жүйесі болғандықтан, тәжірибесін тарату, әсіресе, тәрбие беру

арқылы оқыту тұжырымдамасын енгізу жұмыстары қаралып жатыр. Сондай-ақ елімізде гуманитарлық білім беру бағытында былтырғы Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған хәкім атындағы мектептердің желісін құру да қолға алынды. Қазіргі уақытта 13 өңірде Абай мектептері бар. Келешекте әр өңірде осындай Абай мектептерінің желісі ашылып, олар да Назарбаев Зияткерлік мектептері секілді тәжірибені жақсарту мәселесімен айналысатын болады.

– **Сіз айтып отырған үздік тәжірибені таратушы мектептер синергиялық сипатта білім саласын жаңғыртуға үлкен үлес қосып отыр. Сіздің ойыңызша, инновациялық үдерістердің табысты және тұрақты болуы үшін не қажет?**

– Иә, дұрыс айтасыз, мектептердің білім берудегі мәселелерін бірлесе шешіп, туындайтын өзгерістерге синергиялық ықпалын ерекше атап өткім келеді. Бұл инновациялық үдерістердің жүйелілігі мен тұрақтылығын қамтамасыз етеді. Көшбасшы мектептердің серіктестік негізде басқа білім беру ұйымдарына оқу-әдістемелік, зерттеушілік және ақпараттандыру бағытындағы көрсетіп жатқан қызметтері құнды. Осы бағытта атқарылған жұмыстар әрбір мұғалімнің дербестігін қалыптастыруға, олардың кәсіби білімін дамытуға ықпал етеді. Бұл, өз кезегінде, білім алушылардың академиялық жетістіктерінің артуына ықпал ететіні сөзсіз.

Тәжірибені таратушы мектептерді ресурстармен қамтамасыз етіп, материалдық-техникалық базасын нығайту бағытында қолдау көрсетіліп жатыр. Сонымен бірге мемлекет пен қоғам тарапынан әлеуметтік және кәсіби серіктестік орнату арқылы мүмкіндіктер аясын кеңейте аламыз. Меніңше, бұл мектептердің инновациялық әлеуеті зор, сондықтан білім саласын жаңғыртудағы үлесінің әрі қарай арта беретініне кәміл сенемін.

Сұхбатты жүргізген
Нұрлан ТЛЕГЕНҰЛЫ

▶ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ – ГОРОД ШЫМКЕНТ

Вместе – успешней

Наша гимназия №8 города Шымкента является ведущей школой и находится в постоянном творческом поиске новых подходов и исследований для достижения эффективных результатов в работе с партнерскими школами.

Активная творческая команда учителей совместно с педагогами партнерских школ организовала межпредметное профессиональное педагогическое сообщество. Его деятельность направлена на повышение качества образования, совершенствование опыта учителя через сотрудничество. Нами созданы группы развития по направлениям гуманитарного и математического циклов в системе новых об-

разовательных технологий. Для оказания методической помощи были проведены семинары, тренинги, мастер-классы по основам системно-деятельностного подхода и конструированию урока в рамках активного обучения.

Одним из лучших результатов совместной работы с партнерскими школами является создание учебно-методического сборника по активному обучению, теории и практике современных методов исследования собственной практики учителя, внедрению различных методик эффективного планирования урока и рефлексивной практике.

Вместе с тем методический сборник является практическим руководством по планированию урока. В него включены разработки уроков по всем предметам гуманитарного и естественно-мате-

матического направлений с использованием формативного оценивания на каждом этапе урока. Конструкторы урока обогащены наглядным и методическим материалами, включая рисунки и графики.

Созданный в сотрудничестве с партнерскими школами сборник помогает учителям рефлексировать и улучшать практику эффективного планирования уроков. Мы понимаем, что ключом нашего успеха является работа в команде и в сотрудничестве.

Юлия КИСЕЛЕВА,
руководитель
межпредметного
профессионального
педагогического
сообщества
специализированной
гимназии №8
им. М.Х. Дулати

Желілік қоғамдастықтың маңызы

Біздің білім ордамыз Назарбаев Зияткерлік мектебінің тәжірибесін тарату аясында жетекші мектеп ретінде «Жалын» желілік қоғамдастығын құрды. Осы қоғамдастық аясында «Оқу мен оқыту тәжірибесіне жаңа тәсілдерді желілік өзара байланыс арқылы ендіру» зерттеу тақырыбы бойынша жұмыс істеудеміз.

Басты мақсатымыз – мектеп тәжірибесінде оқу мен оқытудағы жаңа тәсілдерді іске асыруда желілік қоғамдастық қызметі арқылы мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігін жетілдіру. Ал топ жұмысының негізгі бағыттары: жобалық қызмет, сабақты зерттеу, мектеп көшбасшылығы мен басқару. Барлық жұмыстар деректерді талдау және мониторинг бойынша жүргізілді. Сауалнама, сұхбат, әңгімелесу секілді мониторинг құралдарын қолдандық. Жетістіктер де көріне бастады. Біздің ұжым мен серік-

тес мектептер арасындағы өзара байланыстың табысты болғаны республикалық «Үздік мектеп» сайысында №28 мектептің жеңімпаз атануынан көрінді. Бұл «Жалын» қоғамдастығы таңдаған бағыттың дұрыс екенінің дәлелі деп білеміз.

Жетекші мектеп аясында өз кезегін күтіп тұрған іс-шаралар саны көп. Серіктес мектептерді алға сүйреп, оларды мүмкіндігі мол білім ордасына айналдыру жолында білім-білігімізді аянып қалмаймыз. Бір-бірімен тәжірибесін бөлісуге асық педагогтеріміз шеберлік көгіне шығу үшін күні бойы байланыста жүреді. Бастысы, мамандыққа ерекше ынта-ықылас бар, әрі қарай тынымсыз еңбек ету арқылы барлық қиындықты еңсереміз деп ойлаймыз. Еліміздің білім жағдайын Қазақстанның түкпір-түкпіріндегі әр мұғалім жақсартуға міндетті.

Гүлфайраз ЕРЖАНОВА,
А.С. Пушкин атындағы
№1 мектеп-гимназиясы
директорының орынбасары

НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫ – ГОРОД НУР-СУЛТАН

Серіктестік серпіні

Мектептер арасында серіктестік байланыс орнатып, жаңа тәжірибені енгізу педагогикалық қоғамдастық арқылы өзара ой алмасып, ашық диалог құрып, ынтымақтастық орнатуға тиімді әсерін береді.

Гүлжанат АБДРАМАНОВА,
№67 гимназия директоры

Білімді жаңғырту орталығы мен Педагогикалық шеберлік орталығының қолдауы мұғалімдерді, оқушыларды, сондай-ақ ата-аналарды сапалы білім көгіне жетелейді. Бала болашағын ортақ мәселе ретінде қарастырып, кедергілермен күресуге мол мүмкіндік тарту етілуде. Жалпы мектепті түлету жолында басшыға қойылатын басты шарт – қоғамдастық арқылы мектептер ара-

сындағы серіктестікті жаңғырту және тәжірибе алмасуға жағдай жасау. Бұл дамыту жұмыстары мектеп мұғалімдерінің ішкі әріптестік қағидатымен тікелей байланыста іске асады және көшбасшылық қырларын көрсетуге жол ашады. Қазір әр мектепте педагогтің кәсіби тұрғыда жетілуіне жіті көңіл бөлініп, курстар, семинарлар, кездесулер мен сайыстар өткізіліп жүр. Бірақ даму даңғылы тек бір мектептің шеңберінде қалып қоймауы керек, өйткені оқытушы өзінің деңгейін сезінуі үшін сыртқы сарапшының бағасын алуы тиіс. Міне, осы тұста, мектептер арасындағы серіктестік қатынастың құрылуы педагогтердің өзара тәжірибе алмасып, бір ұстанымда ой түйістіруіне жақсы әсерін тигізеді.

Жетекші мектептердің өзге мектептермен сәтті серіктестік құруы үшін жылы қарым-қатынас, басшы мен мұғалімдер арасындағы ашықтық, еркіндік, шыншылдық қажет. Әрбір мектептің ұстанымы мен құндылықтар деңгейінде әрекет ете білуі, командалық жұмысты үйлестіруі, рефлексивті әрі белсенді ортаны құра алуы, көшбасшылық пен бөлінген көшбасшылықтың ерікті түрде жүзеге асуы назарда болуы керек. №33, 76, 68, 26 мектеп директорлары тарапынан қызығушылықтар басым болғандығын атап өткім келеді. Мұғалімдер түрлі сұрақтарды анықтауда, жинақтап өңдеуге, бағыт-бағдар жасағанда белсенділіктерін байқатты. Түрлі тәжірибе алмасу кездесулерін ұйымдастырдық.

Lesson Study – обучение в действии

Школа-лицей №79 как одна из ведущих школ города Нур-Султана осуществляет консолидирующую роль в профессиональном развитии и поддержке партнерских школ.

Асия СЫЗДЫКОВА,
заместитель директора школы-лицея №79

Творческой группой нашей школы был разработан перспективный план исследовательской работы по реализации научно-методической темы «Корпоративное обучение педагогов как условие развития профессионального сообщества». Наша работа в сетевом сообществе школ была направлена на потребности педагогов каждой школы, программа оказания методической помощи была выстроена адресно и дифференцированно.

На первом этапе был проведен SWOT-анализ те-

кущего состояния школ. Анкетирование показало, что 43% педагогов хотели бы получить методическую поддержку по организации Lesson Study, 57% – в развитии лидерства. Так, полученные результаты легли в основу определения основных направлений работы с партнерскими школами.

Хотелось бы рассказать об одном важном направлении нашей школы – реализации проекта Lesson Study. Свою работу над проектом школа-лицей начала в 2018-19 учебном году. Поскольку в школе много педагогов-исследователей, экспертов, которые прошли курсы обучения по программам Центра педагогического мастерства, а также различные обучающие семинары, потенциал кадрового педагогического состава позволил педагогам нашей школы стать ведущими в проведении Lesson Study.

Так, на этапе подготовки проведения Lesson Study в

школах города создавались методические активы. Они представляли собой рабочую группу учителей, активно реализующих Lesson Study в своих школах, а в перспективе оказывающих методическую поддержку учителям партнерских школ в реализации подхода. Педагоги данных школ также вошли в исследовательские группы, выступая в роли наблюдателей.

В настоящее время работа над проектом Lesson Study продолжается несмотря на дистанционную форму обучения. Проведение уроков в онлайн-режиме позволило привлечь больше педагогов из партнерских школ как в качестве наблюдателей, так и изучающих Lesson Study.

Данная модель эффективна, потому что решает главную проблему – формирует инновационное поведение учителя и развивает способность педагога обучаться в действии.

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ – ГОРОД АЛМАТЫ

Жетекші мектептің жетістігі

Біздің білім ордамыздың жетекші мектеп ретінде мақсаты айқын, жоспары жинақы, әр ісі нәтижелі. Біз тұрақты, болжауға келетін SPOD әлемінің орнын басқан, белгісіздік пен тұрақсыздық жайлаған VUCA әлемінің талаптарының бірі – оқушылардың бойына құндылықтарды дарыту деп түсінеміз.

Қалдықыз МҰСАЕВА,
Ғ.Мүсірепов атындағы №86 мектеп-гимназиясының директоры

Бүгінгі жас ұрпақ қандай? Қазіргі таңда не құнды? Құндылықтар қалай бағаланып жүр? Иә, сұрақ көп, жауап та сан қилы... Осы сұрақтарға жауап іздеу үшін 2016 жылы

ҚР мектеп басшыларының біліктілігін арттыру курсына тыңдаушылар «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ «100 кітап, 100 ән» жобасының негізінде Тәуелсіздіктің 25 жылдығына орай «25 ән, 25 кітап» жобасы туралы бастаманы қолға алғанбыз. Біздің ұжым да жетекші мектеп ретінде аталмыш жобаны енгізуге бірлесіп ат салысуда. «Кітап оқу және әнді зерттеу арқылы оқушылардың бойына құндылықтарды дарыту мүмкіндіктері қандай?» тақырыбында іс-әрекеттегі зерттеудің үш кезеңін Педагогикалық шеберлік орталығының Алматы қаласындағы филиалымен бірлесіп жүргізу бізді жетістікке жетеледі. Ата-аналар, оқушылар және мектеп мұғалімдерінен құрылған қоғамдастық аясында зерттеу тәжірибесімен ұдайы бөлісіп отыру, ұжымдық рефлексия жасау арқылы құндылықтарға негізделген білім беру моделі құрылды. Құндылықтарды шынайы өмірде қолдануға ықпал ететін тәрбие жобалары туралы серіктес мектептер үшін ашық диалог алаңдары ұйымдастырылды. Кітап оқу – шабыт пен уәжде жетелейтін құрал екендігі даусыз. Жұртшылық тәрбие жобаларына қызығушылық танытқан соң цифрландыру қолға алынды. Youtube хостингінде жеке 2 канал («Мусаева К» және «Оқушылардың буктрейлерлері») ашылып, зерттеу деректері жүктелді. www.facebook.com желісі арқылы тәжірибе алмасу да қолжетімді.

В команде мы решим любые задачи

Целью нашей деятельности как ведущей школы является создание открытой диалоговой площадки для обмена опытом учителей общеобразовательных школ и трансляции опыта Назарбаев Интеллектуальных школ.

Булбул ОСПАҢБЕК,
директор гимназии №15

Для достижения этой цели совместно с координаторами Центра педагогического мастерства мы работаем над реализацией исследовательской, учебно-методической, аналитической и информационной функций.

Самый первый шаг был связан с необходимостью определения потребностей учителей партнерских школ. Какую методическую поддержку в условиях дистанци-

онного обучения можем оказать мы как ведущая школа? Для этого запустили анкетирование учителей партнерских школ и уже по результатам опроса начали планировать формы и направления совместной работы.

Для проведения успешной работы по совместным исследованиям с партнерскими школами мы нацелились на создание условий успешного осуществления исследовательской совместной деятельности учащихся и учителей, выявление одаренных, творчески мыслящих детей, формирование у детей способности самостоятельно мыслить, добывать и применять знания.

Мы стремимся привлекать в качестве «критического друга» внешних наблюдателей наших исследований, развивая сетевое сотрудничество.

По опыту пилотных школ мы знаем, что практико-ориентированность обучающихся меро-

приятий эффективно влияет на изменение практики учителей. Поэтому мы запланировали и проводим мастер-классы, панорамные уроки, микропреподавание, наблюдение на онлайн-уроках. Эффективность и продуктивность этих мероприятий возможна в случае вовлечения учителей не только наших школ, но и других. Поэтому планируем проводить семинары и конференции для того, чтобы учителя партнерских школ могли показать и свои уроки, мастер-классы, поделиться наработками с учителями нашего сетевого сообщества.

Мы стремимся проводить системную, гибкую, мобильную работу с партнерскими школами в профессиональном сообществе, создаем банк методических ресурсов, чтобы делиться с другими школами. Уверены, что в команде мы решим любые профессиональные задачи современного образования.

▷ ФОРМУЛА УСПЕХА

Ведущие школы как платформа укрепления статуса учителя

«Перед Казахстаном стоит ключевая задача создать четкие карьерные пути, которые укрепят статус учителя и директора школы, поднимут требования для входа в профессию и обеспечат качественное образование и возможности для развития» (доклад ОЭСР «Перспективы образовательной политики. Казахстан». Декабрь, 2018 г.).

Куляш ШАМШИДИНОВА,
Председатель Правления
АОО «Назарбаев
Интеллектуальные школы»

Опыт наиболее успешных образовательных систем мира (Финляндия, Великобритания, Сингапур и др.) показывает, что статус учителя в обществе является определяющим фактором этого успеха. При этом сам статус связан не только с хорошими бюджетными вложениями в благополучие учителей и образование в целом. Следует отметить профессиональное развитие, которое важно для каждого учителя, кто уважает свой труд и желает достигнуть большего, кто относится серьезно к своей деятельности.

Выдающийся финский учитель Кари Лоухивуори в одном из недавних интервью заметил: «Школа будущего – это не роботы и супертехнологии. Я всегда верил в человеческий контакт и доброжелательные взаимоотношения между учителем и учениками, а также между самими педагогами, в их сотрудничество...»

Безусловно, современная школа должна развивать себя как авторитетное сообщество учителей-лидеров, способных к самостоятельному поиску, саморазвитию и продвижению успешной практики через активное сотрудничество в профессиональном сообществе. А команда школы должна работать над тем, чтобы становиться саморазвивающейся, самообучающейся организацией, успех которой связан не столько с внешним управлением, сколько с активной внутренней работой коллектива. И все эти аспекты хорошо раскрываются в работе ведущих школ,

система которых создана и действует в нашей стране с 2015 года.

Идея школы как саморазвивающейся и самообучающейся организации очень логична. Она вытекает из того большого вклада, который в последнее десятилетие был сделан государством в поддержку профессионализма казахстанских учителей. Учителя, прошедшие курсы повышения квалификации, становились лидерами и распространителями идей и технологий работы в своих коллективах. В самих школах на протяжении нескольких лет создавалась команда прогрессивно мыслящих педагогов, формировался собственный корпус школьных тренеров, способных обучать своих коллег по принципу «равный – равному». Этот подход позволил создать условия для превращения школ в современные саморазвивающиеся организации, а наиболее успешные – в сетевых лидеров.

Нельзя не отметить, что в прошедшие годы каждая школа имела возможность подготовки собственных тренеров по технологиям обучения и исследованиям, собственных разработчиков заданий и координаторов критериального оценивания, специалистов по профориентационной работе, учителей-коучей, наставников и лидеров, что создавало равные условия в приобретении статуса ведущей школы.

При этом, конечно, система образования – живой и очень разнообразный организм, внутри которого происходят соревнования более или менее успешных практик. И в этих условиях важное значение приобретает активная сетевая работа и лидерство лучших учителей и самых эффективных команд. Эта идея и была положена в основу созданных системы ведущих школ.

«Командная работа – это способность работать вместе для достижения общего видения. Способность направлять индивидуальные достижения на цели организации. Это топливо, которое позволяет простым людям достигать невероятных результатов»

*Эндрю Карнеги,
предприниматель
и филантроп*

Сеть ведущих школ, созданная по инициативе автономной организации образования «Назарбаев Интеллектуальные школы», была определена в качестве опорной сетевой платформы по трансляции опыта Интеллектуальных школ для общеобразовательных школ Казахстана.

Статус ведущей приобретает командами школ на основе активного лидерства, инновационной работы коллектива, фиксации хороших дости-

«Если вы не верите в сотрудничество, посмотрите, что происходит с повозкой, потерявшей одно колесо»

*Наполеон Хилл,
американский журналист,
писатель и психолог успеха*

жений и, главное, готовности к организации и проведению методической работы в сети школ-партнеров.

Для организации эффективной работы ведущих школ была разработана и предложена модель ее построения.

Сама модель предельно проста, но эффективна: каждая школа, получившая статус ведущей, «притягивает» в свой круг взаимодействия от 2 до 10 «партнерских» школ своего региона и выстраивает методическое сотрудничество, обмен или обучение по принципу «равный – равному». Экспертная роль в этой работе отводится коллективам региональных Назарбаев Интеллектуальных школ и сотрудникам Центра педагогического мастерства и его филиалов. Ежегодно список школ, получающих статус ведущих, активно растет. В 2021 году общее их количество в республике составило 1412. Темпы взаимодействия профессиональных сообществ позволяют перейти к персонализированной и более фокусной методической поддержке педагогов общеобразовательных школ.

Сама идея создания этой вдохновляющей модели очень ярко демонстрирует возможность сочетания государственного управления школами и управления их развитием на основе энтузиазма и лидерства самих учителей, с опорой на лучшие образцы школьных практик.

По поручению Главы государства Назарбаев Интеллектуальные школы определены методическими центрами обновления содержания образования и повышения квалификации педагогов. Главной целью их деятельности является методическая поддержка и трансляция лучшего педагогического опыта в общеобразовательные школы. Именно в тесном сотрудничестве учитель приобретает новый опыт, новые навыки, которые влияют на изменение школьной практики. Проводниками этой поддержки стали ведущие школы, каскадным образом транслирующие лучший опыт своим партнерам.

Сегодня ведущие школы стали своего рода драйверами для партнерских школ. Их усилиями активно развивается образовательная среда для улучшения качества преподавания, учителя-лидеры показывают пример продуктивной командной работы, апробируют и предлагают другим свой опыт. За годы развития система ведущих школ приобрела масштабы всеобъемлющей сети, в жизнь которой вовлечена каждая школа. С 2018 по 2020 год было проведено

4 исследования о работе сети ведущих школ, опубликованные на авторитетных казахстанских и международных научных платформах. Исследования показали масштабы лидерского творчества команд ведущих школ, в которых аккумулярован значительный методический потенциал профессионально-педагогической среды. Опираясь на поддержку тренеров Центра педагогического мастерства, школы смогли создать профессиональный актив, в составе которого работают более 13 тысяч школьных тренеров и координаторов по методике и технологиям преподавания, по исследованиям и оцениванию.

В настоящее время мы прилагаем значительные усилия для поддержки актива ведущих школ и обучению их специфическим навыкам работы со взрослой аудиторией. Всего за весь период работы ведущих школ было проведено более 50 тысяч методических мероприятий различного характера.

Сеть ведущих школ страны развивается не только в количественном, но и в организационном плане. В 2020 году ведущие школы 17 регионов были объединены в пять крупных площадок, работа которых ежегодно обобщается на региональных форумах ведущих школ. В нынешнем году активно продвигается работа по созданию онлайн-площадки, на которой для школьных методических активностей будут проведены обучающие мастер-классы, тренинги, консультирование, организованы диалоговые площадки для обсуждения методических вопросов и идей по обновлению школьной практики и обмену опытом. Уже сегодня на интернет-платформах Центра педагогического мастерства размещены методические ресурсы, программы семинаров, записи обучающих вебинаров для использования школьными тренерами, они находятся в открытом доступе.

Проект ведущих школ в Казахстане не только доказал свою жизнеспособность и значимость, но и стал примером реализации наиболее актуальных мировых трендов в развитии профессионально-педагогического сообщества. Творчество, которое учителя Казахстана имеют возможность реализовывать благодаря их сетевой работе, позволяет им укреплять и обосновывать свой статус главного интеллектуального ресурса страны.

Ле Корбюзье, пионер архитектурного модернизма и функционализма, как-то отметил: «Жизнь налаживается только при согласовании двух противоположных принципов, управляющих человеческой личностью: индивидуального и коллективного... План хорош только в том случае, если он обеспечивает плодотворное сотрудничество людей при максимальном сохранении их индивидуальной свободы». Наша школа нашла способ успешно реализовать эту замечательную формулу. И это вызывает оптимизм в достижении замечательных успехов нашего развития и роста.

▷ АҚМОЛА ОБЛЫСЫ – АҚМОЛИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Әдістемелік қолдаудың нәтижесі

Бүгінгі таңда біздің ауданда 4 жетекші мектеп бар: №1 Астрахан орта мектебі, №4 Жалтыр орта мектебі, Новочеркасск орта мектебі, Староколутон орта мектебі. Жетекші мектептердің міндеті – кәсіби даму жолында өз әріптестеріне әдістемелік қолдау көрсету болса, біздің ауданда да бұл жұмыс абыройлы жүргізілуде.

Аудан мектептерінде зерттеу жүргізу және жаңа тәсілдерді енгізу үшін арнайы фокус-топтар құрылып, жоспарлы семинарларда әрбір білім ордасы жеке ерекшеліктерін байқатты. Бір мектеп ата-аналармен ынтымақтастыққа, екіншісі зерттеу қызметіне, үшіншісі дарынды балалармен жұмыс істеу бағытына баса назар аударды. Мұғалім тәжірибесіне оқу мен оқытудың заманауи тәсілдерін, ғылыми-зерттеу қызметін енгізуді көздеген басқосудың берер төлімі мол болды.

«Тәжірибедегі рефлексия», «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеу» бағдарламалары бойынша білім алған мектеп тренерлері педагогтерді каскадты оқыту механизмі арқылы мектепшілік біліктіліктерін арттыру шараларына шақырып, жоспарларын сәтті жүзеге асыруда.

Мұғалімнің кәсіби тәжірибесінің дамуына ықпал етіп, білім сапасын арттыруда Lesson Study педагогикалық тәсілінің берері мол. Староколутон орта мектебінің ұжымы бұл әдісті сабақ беру тәжірибесін жақсарту үшін өте тиімді екенін жеткізді. Сондай-ақ сыныптағы ынтымақтастық ортаны, қарым-қатынас әрекетін бақылау мақсатында зерттеулер жүргізуде. Әр зерттеу тобы өз жұмыстарының нәтижелерін бағалау үшін педагогикалық кеңестерде қарастырылып, тәжірибеге енгізуде. Мұндай жұмыстардың педагогтер үшін маңыздылығы сабақ беру сапасының дамуына ықпалы зор екенін түсіндіреді. Сонымен қоса өзара сабаққа қатысу үдерісі мұғалім әлеуеті мен оқушының оқуға қызығушылығын арттырудың пәрменді құралы екенін ұғынуымыз қажет.

Әр баланың жеке қабілетін анықтап, оның талантын ұштау – ұстаз парызы

болса, ұл-қыздарымыздың бойына өз заманының озық өнегесін сіңіре білу, шығармашылық бағытта жан-жақты дамыту – бүгінгі күннің басты талабы. Осындай бағытта белсенді іс-әрекеті бар серіктес мектептердің бірі – Новочеркасск мектебі. Себебі аудандық әдістемелік кабинет тарапынан барлық мектептерге олимпиада, байқау, тәжірибе алмасу бойынша мониторинг жүргізілген. Қорытындысы бойынша түрлі аталымдарды иеленіп, жоғары орындарды тұрақты ұстап тұрады. Дәл осындай мониторинг жетекші және серіктес мектептер арасында тығыз әрі нәтижеге бағытталған формада жүріп жатыр. Қандай деңгейдегі мектеп болсын өзін бәсекеге қабілетті екенін сезінуге құқылы және оларға жетекші мектептердің тигізер септігі мол.

Құралай АТИШЕВА,
Астрахан аудандық
әдістемелік кабинетінің
меңгерушісі

Көптілділік – дамудың тетігі

«Smart серіктестік» жобасы мектебіміздегі үш білім беру сатысы (бастауыш, орта буын, жоғары сынып) арасындағы педагогикалық, әдістемелік, психологиялық тұрғыда байланысатын алтын көпірге айналған. Қатысушылар үш буын арасында бірге байланыс орнатып, шығармашылық ізденістерін жетілдірді.

Сабақты кіріктіру арқылы алуан әдіс-тәсілдерді пайдаланып, оқушылардың жан-жақты білім алуына жағдай жасалып жатыр. Сонымен қатар оқу-тәрбие үдерісін жүйелі ұйымдастыру мен басқарудың арқасында шәкірттеріміз облыстық, республикалық, халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жоба байқауларының жеңімпазы атанып жүр. Жетекші мектептің аталған жобамен айналысудағы үш жылдық жұмысының нәтижесінде №9 мектеп-гимназиясы Ақмола облысы мектептері арасында «Үздік білім беру мекемесі» байқауының бас жүлдесіне ие болды.

Қазіргі таңда біздің же-

текші мектептің қолдауымен аудандық Сәкен Сейфуллин мектеп-гимназиясы мен Қарашілік орта мектебі аталмыш жобаны оқу-тәрбие үдерісіне ішінара ендіруді бастады. Жаңа заман талабына, білім беру парадигмасына сәйкес мектептегі оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыру мен басқару

жаңашылдықты талап етері сөзсіз. Сондықтан Бұрабай ауданында серіктес мектептер арасында оқу-әдістемелік және шығармашылық қарым-қатынас бекіп, тәжірибе алмасудамыз.

Озық тәжірибелерді оқу-тәрбие үдерісіне енгізу арқылы сапалы білім мен саналы тәрбие беруді көздейтінін мектептер өз жетістіктерімен дәлелдеуде. Мұғалім мен оқушы, ата-ана қарым-қатынасы, әкімшіліктің ізденісі арқылы мектептің заман көшіне ілесіп, дамуы мен гүлденуі еліміздегі білім сапасының өріс алуына кепіл бола алады.

Бибігүл КУШЕКОВА,
№9 мектеп-
гимназиясының
директоры,
Бұрабай ауданы,
Щучинск қаласы

«Sintagma» – для повышения профессионализма

Каждая школа имеет свою методическую направленность. Одна школа делает акцент на сотрудничестве с родителями, другая – на исследовательскую деятельность или проблемное обучение. Наша ведущая школа ставит в качестве фокуса повышение уровня профессионализма педагогов через создание коллаборативной среды и взаимодействие партнерских школ.

Хочу рассказать о творческой группе учителей «Sintagma», которая стремится создать такую модель виртуального педагогического сообщества, которая может отразить все сферы педагогической деятельности учителя: методическую подготовку к урокам, общение с коллегами, решение психологических проблем, консультации профессионалов, самообразование. Все эти модули через тематические вебинары, коучинги, мастер-классы дают возможность получить квалифици-

рованную консультативную помощь. В роли методистов выступают учителя не только нашей школы, но и партнерских школ. В обсуждении различных вопросов генерируются конкретные решения и рекомендации. Коучинги показывают пути решения проблем, мастер-классы дают возможность учителям поделиться своими наработками, мониторинг и рефлексия становятся составной и неотъемлемой частью педагогической практики учителей партнерских школ.

Имея опыт трансформации своей школы, мы начали работу с аудита, обработки данных и определения рекомендаций. Через менторскую работу, работу учителей творческой группы педагоги партнерских школ начали вносить изменения в свою практику. Каждый участник группы «Sintagma» выбрал

модуль по оказанию методической поддержки по использованию информационных ресурсов. Данная работа уже принесла свои плоды.

Результатом работы сетевого сообщества является повышение качества знаний учащихся партнерских школ, количественное и качественное увеличение участия в конкурсах и олимпиадах различного уровня.

Учителями проделана огромная работа, в первую очередь по повышению своего профессионального уровня. Наша взаимосвязь как никогда актуальна и необходима сейчас, в период пандемии и цифровизации образования.

Асель САДЫКОВА,
директор
общеобразовательной
школы №1
имени П.М. Исакова,
г. Акколь

Обмен идеями ведет к улучшению учебного процесса

Наша школа-гимназия тесно работает с партнерскими школами в контексте обмена передовым опытом, обсуждения новой практики преподавания и обучения, внедрения новых подходов к планированию и анализу уроков.

Организация работы с партнерскими школами построена на основе циклограмм, составленных на каждое полугодие учебного года. Методический актив каждой школы под руководством своего координатора предлагает ряд мероприятий в соответствии с исследовательской темой работы коллектива.

Важно отметить, что каждое мероприятие отражает методическую целевую направленность школ и представляет интерес для всех учителей-предметников. Также следует подчеркнуть практическую значимость и форму проведения каждого мероприятия: методические мосты, педагогические квесты, мастер-классы, тренинги, семинары, конференции

– все это не только вносит разнообразие в методический всеобуч учителей, но и позволяет им проявить свой профессионализм, делать педагогическое общение насыщенным и разнообразным.

Мы с гордостью представляем свое партнерское объединение, которое существует более 6 лет. Нами проведено множество обучающих мероприятий для учителей и руководителей школ. Находясь в постоянном поиске, активы партнерских школ не устают удивлять друг друга методическими находками и вдохновлять на дальнейшее сотрудничество. Так происходит взаимный обмен идеями между учителями, расширенный арсенал методов обу-

чения, а значит улучшается как учебный процесс, так и образовательный результат.

Ведущая школа в этом процессе выступает в роли флагмана, координирующего совместную методическую работу. Безусловно, в основе плодотворной работы школ лежат принципы системности, объективности, взаимоподдержки и сотрудничества.

Уверена, что укрепление сети ведущих и партнерских школ – одна из главных тенденций развития среднего образования в Казахстане.

Вероника ЩЕРБИНА,
координатор ведущей
школы-гимназии №4
имени Л.Н. Толстого,
г. Степногорск

▷ АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ – АКТЮБИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Тиімділік еселене түсті

Бүгінге дейін біздің мектеп аудан мектептерінің құрамындағы серіктес мектеп ретінде танылған болса, аудан мен облыс орталығынан шалғайда орналасқанына қарамастан, жетекші мектеп дәрежесіне көтерілді. Ұжым жетекшісі ретінде жүктелген міндеттерді атқарып, Педагогикалық шеберлік орталығы ұсынған үлгі жоспардың негізінде қажеттілікке қарай атқаратын істерді бағамдадық.

Жетекші мектеп пен серіктес мектептердің бірлескен ортасында бірнеше іс-шаралар өткізіліп, тәжірибе

алмасу, біліммен бөлісу жұмыстары жүзеге асырылды. Сонымен қатар жетекші мектеп пен серіктес мектептердегі сертификатталған көшбасшы мұғалімдердің жүйелі жұмысын жүргіздік. Үйлесімді жұмыстардың нәтижесінде ынтымақтастық атмосферасы пайда болды. Мұғалімдер өздерінің дамыту керек тұстарын тануына мүмкіндік алды. Оған дейінгі жұмыстарды дер кезінде ой елегінен өткізіп, алдағы жұмыстардың қадамын пысықтадық. Мұғалім сұраныстарын қанағаттандыру мақсатында жоспар тиімділігі еселене түсіп, табыстылыққа алып келетін тәжірибелер мен ақпараттар ортаға салынды. Білім беру сапасының көтерілуі, мұғалімдердің пәндік, педагогикалық, технологиялық білімдерінің арта түсуіне ұйымдастырылған шаралардың тигізер әсері зор. Жетекші мектеп

пен серіктес мектепті қоса орта есеппен алғанда, білім сапасының деңгейі жеті пайызға көтерілді.

Жетекші мектептер ұйытқы болатын қоғамдастықтардың маңызы зор, міндеті көп. Көшбасшы мұғалімдер, мектеп тренерлері, бағалауды үйлестіруші, мектеп басшылары, орынбасарларының жаңа бағыттағы жұмысы мұғалімдік кәсіп туралы тек мектеп пен ата-ана, мектеп пен оқушы арасындағы байланысты ғана емес, қоғамның да көзқарасын оңтайландырды. Жетістіктердің басты сыры – бірлік пен жариялылықта және шынайылықта. Алдағы уақытта жетекші мектеп маңызының арта береріне сенім мол.

Айбек АЖМҰРАТОВ,
Қорғантұз жалпы орта білім беретін мектебінің директоры,
Шалқар ауданы

В стремлении к совершенству

Управление школой – особый процесс с точки зрения менеджмента. Начиная работать в качестве руководителя уже известной в области Хромтауской гимназии №2, я часто задавала себе вопрос: «Как построить свою работу, чтобы коллектив двигался вперед и добивался более высоких достижений?».

В настоящее время гимназия в качестве ведущей школы активно проводит обучение педагогов. Залогом успешности является опора на опыт и профессиональные достижения педагогического коллектива управляемой гимназии, создание творческой команды единомышленников.

Общие интересы и задачи помогли создать коллаборативную среду, в которой каждому педагогу комфортно обучаться. Педагоги совершенствуют профессиональное мастерство, компетентность, участвуют в конференциях, семинарах по обмену опытом работы. Они активны в работе сетевого сообщества: привлекают педагогов

партнерских школ, делятся ценным опытом внедрения новых подходов преподавания, распространяют наработки среди педагогических коллективов. Дни открытых дверей по обмену опытом, своевременная методическая помощь и поддержка педагогов-лидеров дают отличный результат как в работе с молодыми педагогами, так и в сотрудничестве с партнерскими школами. Благодаря проведению уроков в режиме онлайн, семинаров по обмену опытом в партнерских школах изменился стиль и качество работы.

Повысился творческий потенциал педагогов партнерских школ, которые стали активными участниками профессиональных конкур-

сов, семинаров по обмену опытом. Профессиональное творчество и вдохновение – вот результат работы сетевого сообщества партнерских школ. Считаю, что это отличный результат совместной работы.

Хочу отметить, что принцип моей работы как руководителя ведущей школы заключается в сотрудничестве, принятии и реализации творческих идей для улучшения процесса обучения. Не надо бояться трудностей, ведь это временное явление. Преодолевая трудности, мы стремимся к вершинам мастерства.

Елена ЮШКЕВИЧ,
директор Хромтауской гимназии №2,
г. Хромтау

Во главе угла – качество знаний учащихся

Одним из важных направлений моей деятельности в качестве координатора является организация совместной работы ведущей школы с партнерскими. На начальном этапе были единичные встречи. Но со временем мы взяли за разработку модель распределенного лидерства. Что это нам дало?

Ведущая школа сумела привлечь коллег из партнерских школ к сотрудничеству и взаимодействию. Модель распределенного лидерства позволила активизировать работу всех участников нашего сетевого сообщества «Единство». Основная цель деятельности сообщества на повышение мотивации педагогов к преобразованию практики, привлечение их к успешному партнерству и сотрудничеству, рефлексии. Сегодня 95,5% опрошенных учителей отмечают свой профессиональный рост и появление уверенности в себе.

Приоритетным направ-

лением работы сообщества является внедрение новых подходов в практику преподавания и обучения. Как отмечают учителя, наблюдение за деятельностью своих коллег и учащихся на уроках дает возможность не только пополнить свои знания, но и определить совместные способы разрешения проблем в практике преподавания и обучения. Ведь конечный результат всей нашей деятельности – это качество знаний учеников, уровень их умений и навыков. Результаты наблюдений и интервью с педагогами показывают, что 83,7% учащихся нравятся активное обучение. Они отмечают, что научились самостоятельно работать, могут сравнивать, анализи-

ровать, высказывать свое мнение и, конечно, оценивать.

На вопрос «Научился ли ты оценивать себя и других?» 93% учеников ответили «да», 7% – «затрудняюсь ответить». Отрадно отметить, что качество знаний учащихся по сравнению с первичными результатами возросло в среднем на 4-5%. Безусловно, мы ждем больших изменений во внутришкольном менеджменте и профессиональном развитии коллег.

Мансия НУГЫМАНОВА,
координатор
сетевого сообщества
«Единство»
Хромтауской средней школы №4,
г. Хромтау

Успех не приходит случайно

Вот и ушел в историю насыщенный событиями год, который показал, насколько важно профессиональное сотрудничество. Когда анализируем прошедшее, в первую очередь вспоминаем самые удачные моменты прошлого.

Именно в 2020 году впервые в истории нашего Каргалинского района коллектив Бадамшинской средней школы №1 завоевал грант акима области на 7 миллионов тенге, а школа была признана лучшей общеобразовательной школой года. Луч-

шей школой признана также Петропавловская средняя школа по итогам областной предметной олимпиады школьников и награждена дипломом 3-й степени Управления образования области. Хотелось отметить, что успех этих коллективов не случаен. Именно они являются ведущими школами на протяжении последних лет.

Координирующую деятельность в организации работы ведущих школ осуществляет методический кабинет Каргалинского района. В работе районного методического центра, проводимой с ведущими школами, одни цели и задачи. Выполняя их, мы с коллегами-единомышленниками проговариваем свои трудности в препода-

вании и воспитании, совместно находим пути выхода, добиваемся определенных результатов в работе.

2020 год был успешным для нашего сетевого сообщества, так как были достигнуты цели по организации совместной работы ведущих и партнерских школ, реализованы совместные задачи. Только открытость и желание развивать свое педагогическое мастерство могут дать хорошие результаты в профессиональной деятельности педагогов.

Кульзипа ШАЛБҮЙДАКОВА,
заведующая
методическим кабинетом,
Каргалинский район

▷ ИССЛЕДОВАНИЕ

Сельская школа: голоса учеников и учителей О ШКОЛЬНОМ КЛИМАТЕ

Благоприятная обстановка в школе чрезвычайно важна как для самочувствия детей и учителей, так и для учебного процесса. Известно, что школьный климат напрямую влияет на мотивацию, вовлеченность, эмоциональное благополучие детей и стремление педагогов к профессиональному развитию. Недаром родители называют благоприятную атмосферу одним из важных факторов, которые они рассматривают при выборе школы для своего ребенка.

Светлана ИСПУСИНОВА,
заместитель Председателя Правления
АОО «Назарбаев Интеллектуальные
школы»

Однако школа не сводится только к образовательным успехам. Не менее важны благополучие и социальное самочувствие учеников, их удовлетворенность тем временем, которое они проводят в школе, что в свою очередь влияет на их отношение к учебе, интерес к предметам и готовность учиться. По мнению известного английского социолога Майкла Раттера, примерно пятнадцать тысяч часов с момента поступления в первый класс до выпускного ребенка находится в школе, взаимодействуя со сверстниками и учителями.

Как утверждают специалисты и показывает практика, в настоящее время вопрос содействия созданию благоприятного школьного климата в школе имеет первостепенное значение, учитывая его непосредственную взаимосвязь с качеством знаний учащихся. Необходимость решения обозначенной проблемы послужила основанием для проведения исследования школьного климата в сельских школах и факторов, влияющих на его формирование.

В январе 2020 года АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» совместно с акиматами 6 областей РК был инициирован проект «Сельская школа». В рамках данного проекта были проведены анализ инфраструктуры и ресурсов 14 сельских школ, исследование различных аспектов их деятельности в рамках учебного процесса.

Целью исследования стала диагностика сильных и слабых сторон организаций образования для выработки рекомендаций по улучшению условий и качества предоставления образовательных услуг.

Фокус исследования был сделан на трех основных направлениях: препо-

давание и обучение, школьный климат, школьная инфраструктура. Исследование мнений учителей, учащихся, родителей о качестве организации учебного процесса включало их оценку качества школьного климата и взаимодействия друг с другом в стенах школы.

В целях получения более полной картины был выбран смешанный метод сбора данных, комбинирующий количественный и качественный методы. В рамках качественного метода сбора данных было проведено наблюдение учебного процесса, фокус-группы и интервью. В рамках количественного метода сбора данных было проведено онлайн-анкетирование учителей, учащихся 8-11-х классов, родителей, а также членов коллегиальных органов управления школой. Исследование проводилось в неотрывной связи с анализом инфраструктуры школы (ее материально-технического состояния и оснащенности, обеспеченности учебными ресурсами), анализом успеваемости учащихся и качества состава педагогов.

Обработка диагностических данных позволила сделать выводы.

• **Взаимодействие с учителями глазами учеников**

Как показали данные, в среднем 85% учащихся 14 сельских школ ощущают уважение со стороны учителей, 90% отмечают собственное уважительное отношение к ним. Что касается отношений с классными руководителями, то 90% всех опрошенных учащихся отметили, что ощущают поддержку классного руководителя.

• **Оценка качества взаимодействия с учащимися глазами педагогов**

В свою очередь подавляющее большинство педагогов во всех школах выразили согласие с тем, что школа всегда готова помочь учащимся, и в целом высоко оценили качество взаимоотношений между учителями и учениками. 93% педагогов отмечают, что школа поддерживает учащихся, нуждающихся в дополнительной помощи.

• **Эмоциональный комфорт учащихся в ходе учебного процесса**

Вместе с тем исследование показывает, что 86% опрошенных учащихся 14 школ считают, что усредненная учеба очень важна. В представлении учащихся 8-11-х классов

«...Школьный климат является медиатором влияния инфраструктуры на успеваемость, то есть благоприятная атмосфера в школе может снизить негативное влияние слабой инфраструктуры на академические достижения учащихся»

Uline и Moran (2003)

трудоустройство является более далекой перспективой и может не оказывать ощутимого давления на них на этапе окончания школы.

• **Участие учителей и учащихся в принятии решений**

Возможность высказать свое мнение и быть уверенным, что его услышат и примут к сведению, является важным компонентом здоровой атмосферы в любом коллективе. 82% опрошенных учителей считают, что ученики имеют возможность участвовать в принятии школьных решений, 88% – что они сами могут воспользоваться такой возможностью.

• **Сотрудничество и благополучие педагогов в стенах школы**

Абсолютное большинство педагогов всех 14 школ высоко оценили качество

сотрудничества внутри коллектива, отметив благоприятный школьный климат, взаимную поддержку и ощущение общей ответственности. В среднем 90% всех опрошенных педагогов 14 школ положительно оценили качество сотрудничества в коллективе.

• **Инфраструктура школы и школьный климат**

Отдельные ученые-практики свидетельствуют о влиянии инфраструктуры школы (учебное и лабораторное оборудование, состояние здания школы, обеспеченность учебными ресурсами, литературой и пр.) на качество школьного климата.

Для того чтобы выяснить причины возможного неосвоения учебных программ, мы решили провести опрос среди учеников и учителей. Опрос проводился посредством анкетирования. Около половины педагогов 14 сельских школ связывают возможное недостижение учебных целей со слабой материально-технической базой школ, нехваткой необходимого оборудования. Приведем наиболее распространенные пожелания и комментарии учеников относительно общего дизайна школы:

«В библиотеке нужны книги о мотивации, предпринимательстве, о новых профессиях».

«Для спортзала нужны новые мячи, оборудование».

«Нужно провести воду в каждый кабинет, чтобы можно было мыть руки».

«Закупить новые компьютеры и интерактивные доски, наконец-то добавить книги в школьную библиотеку».

«Иногда на уроке химии нам не хватает наличия каких-либо веществ, что тоже расстраивает».

«Хотелось бы, чтобы весной спортзал не протекал».

Как показывают результаты анкетирования, в котором приняли участие 838 учителей и 1745 учащихся, большая часть и тех и других положительно оценивает различные аспекты деятельности и условий школы, влияющих на школьный климат. На основании полученных данных представляется возможным сделать выводы о качестве школьного климата в данных школах.

1. **И дети, и учителя положительно оценивают свое взаимодействие в рамках учебного процесса.** Согласно результатам диагностики более 80% учащихся свободно высказываются на уроках, ощущают поддержку учителей-предметников и классных руководителей. В свою очередь не менее 90% учителей положительно оценивают качество сотрудничества в коллективе. Это свидетельствует о том, что коллективы школ способны сформировать здоровую учебную атмосферу, где отсутствие/неадекватное качество тех или иных ресурсов (в первую очередь ИКТ) не влияет или незначительно влияет на качество общения в классе.

2. **Достаточно высока доля учителей, испытывающих стресс в ходе своей работы (в разрезе школ – от 4 до 27%).** Анализ факторов стресса педагогов показывает, что для большинства из них эмоциональным испытанием является прохождение проверок их школой, а также необходимость прохождения аттестации. Пятая часть опрошенных педагогов отметили, что подготовка к урокам, оценивание работ учащихся вызывают определенный стресс, что свидетельствует о необходимости обучения учителей по вопросам тайм-менеджмента.

3. **Комфорт и дизайн образовательной среды играют важную роль в мотивации учащихся.** Как показывает анализ комментариев и пожеланий, учащиеся в целом удовлетворены качеством взаимоотношений в школе, однако обновление МТБ школ является для них насущной потребностью.

Об этом свидетельствует и мнение учителей о причинах возможного недостижения учебных целей их учениками: нехватка ИКТ-ресурсов и учебных материалов. Тот факт, что об этом говорят не менее половины педагогов каждой школы, является тревожным сигналом как минимум по двум причинам.

Первая и наиболее очевидная – это объективная потребность сельских школ в улучшении материально-технической базы (как уже было отмечено выше, все школы, охваченные исследованием, отбирались из числа школ со слабой

Школьный климат – это «эмоциональные и когнитивные представления о социальных взаимодействиях, об отношениях, ценностях и убеждениях, которых придерживаются учащиеся, учителя, администрация и сотрудники школы»

Rudasill и др. (2017)

инфраструктурой). Неравенство в обеспеченности качественными ресурсами, включая доступ к сети интернет, ИКТ-оборудование и УМК между сельскими и городскими школами, является общеизвестным фактом и освещается как в национальных докладах о состоянии образования, так и в независимых публикациях.

Другим же требующим внимания и дальнейшего изучения аспектом является наблюдаемая зависимость педагогов от данных ресурсов, а также возможное отрицание собственной важной роли в обучении ребенка.

Таким образом, исследование позволило увидеть сельские школы глазами представителей школьного сообщества. На основании анализа данных и выявленных потребностей педагогов нами были проведены мероприятия, направленные на построение и развитие благоприятного школьного климата в сельских школах, ресурсную методическую поддержку педагогов.

На сегодняшний день проведено более 650 семинаров, вебинаров, мастер-классов, тренингов и консультаций. Для оперативной обратной связи проведено 917 наблюдений уроков учителей-предметников, по итогам которых каждый учитель получил конструктивные методические рекомендации по планированию урока, постановке целей и оцениванию. Организованы курсы повышения квалификации, обучающие семинары, мастер-классы для совершенствования навыков учителей по наблюдению урока, предоставлению обратной связи, дифференциации заданий, модерации результатов оценивания и командной работы.

Кроме того, в сентябре текущего года для педагогов сельских школ проведен республиканский семинар «Сельская школа: вместе к успеху» (<https://click.ru/QuzNY>). Руководители, учителя, методисты районных отделов образования широко обсудили вопросы создания благоприятного школьного климата и профессионального развития учителей.

В перспективе предусмотрена активизация работы педагогов ведущих школ для создания сетевых профессиональных сообществ и взаимообучения педагогов. Инновационные практики создадут хорошую площадку для устранения различий в результатах образования между городскими и сельскими школами, улучшат школьную практику.

Проведенное исследование помогло нам понять, как живет сельская школа, какая помощь необходима для ее развития.

▶ АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ – АЛМАТИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Үйренгеннің ұтары көп

Жақсы нәтижемен қатар қиындықтар мен кедергілер де кездесетіні белгілі. Алғашқы кезде «Серіктес мектептердің қажеттіліктерін қалай анықтаймыз?», «Жетекші және серіктес мектеп арасындағы жұмыс қалай тиімді және нәтижелі болмақ?», «Серіктес мектептерге нақты қандай көмек көрсете аламыз?» деген сұрақтар туындаған болатын.

Жиі жолыққан кедергілердің бірі – серіктес мектептер арасында деңгейлік, тренерлік курстардан өтпеген мектептердің болуы. Осы туындаған мәселелерді қалай шештік? Серіктес мектептердің сеніміне ие болу үшін дер кезінде атқаратын қызметтерін анықтап, мақ-

сат-міндеттерін нақтылап, бұдан әрі ынтымақтастықты дамыту жолдарын ақылдас-тық. Курс бағдарламасымен қамтылмаған мұғалімдерді оқыту үшін мектептің әдіс-темелік әлеуетін жұмысқа жұмылдыруды меңгердік. Әлемді тығырыққа тіреген пандемияның кедергілерін де бірлесіп шеше білдік. Заман талабына сай құрыл-ғыларды, интернет желісін тиімді пайлануды үйрендік. Туындаған мәселелерді дер кезінде талқылап, «бір жағ-дан бас, бір жеңнен қол шы-ғаруға» кірістік.

Жетекші мектеп мәрте-бесіне сай болу үшін ұжым арасында сенімділік пен жауапкершілік, жаңашылдық пен бірлік және ашықтық бо-луын алға тарттық. Серік-тес мектеп көшбасшылары-на семинарлар ұйымдасты-рып, басты миссиямызды түсіндірдік. «Оқшалану емес, ынтымақтастық», «үйрете жүріп, үйренемін» қағидала-рын басшылыққа алдық. Әр

жасалатын қадамға SMART-мақсат қойып, серіктес мек-тептердің көшбасшыларын шығармашылық топқа тар-тып, олардың да бірлесіп жұмыс істеу мәдениетін да-мытуға ықпал еттік. Озық идеялар мен тың жоспар-ларды бірлесе отырып іске асырдық.

Күрделі мәселелерді ше-шу үшін Талдықорған және Алматы қаласындағы Пе-дагогикалық шеберлік орта-лықтарының тренерлерімен тығыз байланыс орнатылу-да. SWOT талдау арқылы әр шарамызды сараптап, реф-лексия жасауды үйрендік. Осындай жұмыстарымыз-дың нәтижесінде кедергі-лерді жеңе отырып, қателе-рімізден саналы сабақ алып, табысты жетекші мектепке айналдық.

Айгүл УӘЛИБАЕВА,
Ы.Ноғайбаев атындағы
№18 орта мектептің
директоры,
Іле ауданы

Дорогу осилем в сотрудничестве

Присвоение статуса ведущей школы стало для нас стартом развития креативных инсайтов, инновационных решений и принципиально новых действий в практике. Для педагогов нашей школы появление ведущих школ не просто возможность для совместной деятельности в условиях коллаборации, но и своеобразный вызов в поиске новых форм и методов совершенствования профессионального нетворкинга.

С этой целью три года назад школа при поддержке филиала Центра педагогического мастерства в г. Талдықорғане и методической службы Управления образования г. Капшагай выступила с инициативой создания сетевого сообщества сертифицированных учителей города «Капшагай ұстаздары». Избранный совет сообщества отвечает за разработку плана на учебный год, учитывая потребности учителей, необходимых для совершенствования школьной практики. Создана модель

взаимодействия между ведущей и партнерскими школами. С целью методической поддержки открыт сайт сообщества (www.ustazkar.kz) с необходимыми приложениями для учителей не только г. Капшагай, но и всей области.

В рамках сообщества наша школа начала работу по проведению проекта «Исследование урока». И на определенном этапе появилась необходимость создания отдельной организации по вопросам реализации подхода «Исследование урока». Так, в 2018 году была создана Капшагайская ассоциация по исследованию уроков – KALS (Kapshagai Association of Lesson Studies), которая объединила креативных и активных учителей. Стали создаваться площадки для встреч и обмена опытом

материала для реализации совместных идей.

В первом полугодии этого учебного года прошла огромная подготовительная работа по реализации «Исследования урока» в формате онлайн. Разработана схема сотрудничества: ведущая школа (городская) – ведущая школа (сельская), ведущая школа (городская) – партнерская школа (городская) – партнерская школа (сельская).

KALS планирует объединить педагогов-исследователей не только области, но и всей страны. Впереди много планов и возможностей. И осилить это, как показывает практика, можно только в сотрудничестве.

Адильжан АВАЛИЕВ,
координатор
ведущей школы №2
г. Капшагай

Бекемделген бірліктің берекесі

Тиімді ынтымақтастық пен серіктестік жоспарлы жұмыстарды бірлесе атқаруға, күш-жігерді ортақ мақсатқа шоғырландыруға бағыт береді. Жанартылған білім беру мазмұнын мектептерге енгізу кезеңінде ауыл мектептері қолдауға зәру болды. Сұраныстар орталықта әдіс-темелік кеңес ұйымдастырылып, әдіс-темелік десант атауымен іс-қимылға бағытталған қолдау көрсету топтарын құрдық.

Ұзынағаш жетекші мектебі мен оның айналасындағы сегіз серіктес мектеп мұғалімдерінің қандай әдіс-темелік қолдауды қажет ететінін анықтау үшін жалпы бақылау жүргіздік. Бірінші қадам – сенімді ақпарат алу үшін мұғалімдердің тізбектелген сабақтарын бақылау. Себебі бір сабақтың нәтижесінде қорытынды жасау қиын. Мұғалімнің бірінші сабақта жаңа тақырыпты түсіндіру дағдыларын бақылауға мүмкіндігі болса, келесі са-

бақта оқушылардың оқуын бағалай алу дағдыларын көруге мүмкіндік болды. Қадағалау қорытындысы бойынша мұғалімдермен алдағы әр сабақтарды жоспарладық.

Ал кешенді мәселелерді шешу үшін бақылауға мектептің әдіс-темелік активін қатыстыруға тырыстық, себебі мұғалімдердің тәжірибесін жетілдіріп қана қоймай, әдіс-темелік бірлестік аясында тәлімгерлік және коучинг үдерісін жақсартуды көздедік. Сонымен қатар мектеп басшылығына мектепте тиімді кәсіби қоғамдастық жұмысын ұйымдастыру бойынша қолдау көрсеттік. Сабақтарды сыни көзбен қарау нәтижесінде әдіс-темелік бірлестік отырыстары ұйымдастырылып, тәлімгерлік және коучинг тәсілдерін пайдалану арқылы сабақтарды бірлесе құруға ұсыныс жасалды. Мектеп басшылығымен дең-

гелек үстел отырысында жалпы мектепшілік кәсіби біліктілікті арттыру жұмыстарын ұйымдастыру бойынша нұсқаулықтар берілді.

Ұзақ мерзімді жоспар үлгілерін құру сияқты күрмеуі қиын мәселелерді шешу үшін ауданда тәжірибелі көшбасшы мұғалімдерден тұратын шығармашылық топтар құрдық. Аталған қоғамдастықтың жұмысы оқу бағдарламасын талдау және пән бойынша ұзақ мерзімді жоспарлар құру, лабораториялық жұмыс үлгілерін жасаумен жалғасты. Қазіргі таңда осы шығармашылық топтардың негізінде пәндік ассоциациялар құрылып, осы бағытта кәсіби даму жұмысы жүргізілуде.

Гүлжан ӘДІЛОВА,
Білім беруді дамыту
оқу-әдіс-темелік
орталығының әдіскері,
Жамбыл ауданы

Эффективное взаимодействие педагогов

Чтобы успешно работать в современном мире, учителям постоянно нужно овладевать новыми знаниями, расти, работать над собой. И здесь на помощь педагогу приходит каскадный метод развития потенциала школ.

Сегодня в нашем районе данный метод используют уже семь ведущих школ. Их задача – помочь коллегам в вопросах профессионального развития.

На первоначальном этапе работы с партнерскими школами были выявлены

профессиональные потребности учителей, определено организационно-методическое и информационное сопровождение. Через разнообразные формы деятельности (консультации, обучающие семинары, коучинги, мастер-классы) осуществлялось взаимодействие школ не только между собой, но и с районным методическим кабинетом.

Сегодня ведущие школы располагают необходимыми кадровыми ресурсами для оказания эффективной методической поддержки партнерским школам. С помощью ведущих школ созданы лидерские группы учителей по управлению развитием школы, критериальному оцениванию, по

исследованию урока и менторингу с начинающими учителями.

Среди ведущих школ нашего района стоит отметить школу-лицей им. Н.Островского – одно из старейших учреждений системы образования Республики Казахстан. Данная школа стала ведущей одной из первых и показала эффективную работу с партнерскими школами. Педагоги школы постоянно занимаются самообразованием, делятся опытом с коллегами.

На плановых семинарах каждая партнерская школа показала свою индивидуальную работу, свою «изюминку» и оставила о себе позитивное впечатление. Так, одна школа делает акцент на сотрудничестве с родителями, другая – на исследовательскую деятельность. В целом работа направлена на решение общих проблем, что в конечном счете влияет на повышение профессионального уровня педагогов, расширение их компетенций.

Анар КАЛАБАЕВА,
методист районного
методического
кабинета,
г. Саркан

▷ АТЫРАУ ОБЛЫСЫ – АТЫРАУСКАЯ ОБЛАСТЬ

Нәтиже ілгері ұмтылдырады

Орта мектептер мен сыныптарда енгізілетін өзгерістерді басқару мен жетекшілік етуді тілге тиек еткенде, мұғалімдер арасындағы ынтымақтастық аясын кеңейту мәселесі бірден ойға оралады. Осы тарапта жетекші мектептер маңызды рөл атқарып келеді.

Қызметінің бір бөлігі ретінде жетекші мектеп серіктес мектептермен етене жұмыс істеп, олардың көш соңында қалмай, кәсіби тұрғыдан дамуына ықпалдасады. Ал кәсіби дамудың есу моделі – маңызды кері байланысты қамтамасыз ету мен кері байланысты алуды құрылымдау және жеңілдету үдерісі.

Сондықтан басты міндетіміз – серіктес мектептерге кері байланыс ұсыну арқылы қолдау көрсету. Осы жұмысты жүзеге асыру кезінде біз білім саласында әртүрлі жаңалықтар мен өзгерістерге ашық болу, осы бағытта белсенді де тиімді шараларды жоспарлау секілді қағидаттарды ұстанамыз.

Біздің ұжым жетекші мектеп мәртебесін мақтан тұтады. Ең алдымен, оқытудағы тәжірибені жетілдіріп, мұғалімдер арасында бірлескен фокустық топтар құрылды. Сыныптың нақты жоспарларын шешетін оқу жоспарын мақұлдап, сабақты зерттеу жұмыстарын жүзеге асырды. Мектеп ұжымындағы көшбасшы мұғалімдер оқыту мен оқу үдерісіне оң ықпал жасап, мектеп ішіндегі жұмыстардың мықты әрі әлсіз тұстары мен қажеттіліктерін білуге сыныптар арқылы анықтауға ұмтылды. Ізденіске толы жұмыстармен бірге серіктес мектептердің жұмыс аясын зерделеу мақсатында оң нәтиже берген сауалнамалар жүргізілді.

Осыдан кейін бастамашылық жұмыстардың жемісін, алдымен, серіктес мектептермен бөлісуге ұжым болып жұмылды. Атқарылған жұмыстар серіктес мектептерді бірлесе әрекет етуге шақырды. Желілік қоғамдастықтар құрылып, әріптестер арасында пікірталастар, диалог алаңы, онлайн режимінде вебинарлар, әртүрлі семинарлар, коучингілер, тиімді кері байланыс беру тығыз қарым-қатынастары қалыптасты.

Нәтижесінде сабақты зерттеу қадамдары орындалып, әр мұғалім өзіне жүктелген міндеттемені меңгеріп, басқа да әріптестерін зерттеуге шақыра жүріп, тәжірибенің мөнін жетілдіретін тұстарын өздігінен анықтауға тырысты. Жиналған деректерді ортада талдап, іс-әрекеттегі зерттеу кезінде оқушылардың ой көкірегін кеңейтіп, өз әрекеттеріне сыни бағдар бере білетін жан ретінде тануға мүмкіндік берді. Осы мақсатта қарастырылған барлық жұмыстардан кейін тиімді рефлексия жасауды үйренді.

**Жарқын ҚОРҒАНБАЕВА,
Ш.Уәлиханов атындағы
орта мектебінің тренері,
Индербор кенті**

Ортақ істің орайы

«Мұғалім өз тәжірибесін қалай жақсартпақ?» деген ой бізді үнемі мазалап келгені жасырын емес. Осы орайда жетекші мектептер арқылы өзара ынтымақтастықта жұмыс жүргізуі мұғалім тәжірибесіне едәуір ықпал еткені белгілі.

Бір-біріміздегі жаңа идеялармен бөлісіп, шешімін таппай жатқан мәселелерді ортаға салып, оларды талқылап, бірлесіп шешімін табуға жұмылу, енгізіп жатқан өзгерістердің жетістіктеріне бірге қуанып, кездесетін кедергілерді бірлесіп жеңу – біздің көздеген мақсатымызға жетуге айқын бағдар, сондай-ақ бірлескен оқу әрекетінің тиімділігі. Сол секілді білім сапасын жақсартып, тәжірибе алмасып, озық үлгілерді насихаттауда жетекші мектептер бірлесе жұмыс істеу мұғалім үшін де мол мүмкіндік.

Ұжым жетекшісі Н.Мендалиеваның бастамасымен Исатай ауданындағы Тұщықұдық ауылының Ж.Мырзағалиев атындағы мектебімен қоғамдастық құрылғаннан кейін екі мектеп арасында жоспар жасақталып, «Же-

текші-серіктес», «Мектепке бару», «Мектепке келу» моделінде жұмыс атқардық. Біз ол мектептің сабақтарына қатысып, зерттеу жүргіздік, кіріктірілген және командалық сабақтардың тиімділігін көрдік. Кейін олар бізге келіп, бірігіп сабақ өткіздік және жұмыстарды аудан көлемінде тарата бастадық. Мектепте бас қосып, оқыту мен оқытудағы мәселелерді талқылау, бірнеше мұғалімнің бір сабақты бірігіп жоспарлауы арқылы жұмыс атқару барысында ынтымақтастықта жұмыс істеу, оқушының өміріне қажетті дағдыларды жетілдіру, өзін-өзі бағалап, рефлексия жасауға дағдылану, АКТ-мен жұмыс істеуді үйрену секілді нәтижелер мен табыс критерийлеріне қол жеткізілді.

Қос мектептің бірлесіп

сабақ жоспарлап, мұғалімдерінің өз жұмыстарына сыни тұрғыдан қарап, сәтті және әлсіз жақтарын сараптап, жетістіктермен алмасатын деңгейге де жеттік. Әрі мектептегі тәжірибе кезінде зерттеу сабақтарын өткізіп, жұмысты қорытындылап, алдағы уақытқа жаңа циклді жоспарлауды үйрендік. Бір мұғалімнің сабақ өткізіп, екінші мұғалімнің сабақ барысын қадағалап, соңында өздері өткізген тәжірибе жайлы мұғалімдердің қайтадан пікірлесуі педагогикалық кәсіби дамуды жетілдірудің көрінісі болды.

**Самал САЛИКОВА,
Х.Санбаев атындағы
ОМ «Серпін»
қоғамдастығының
жетекшісі,
Мақат ауданы**

Жаңашылдықтың жаттығы жоқ

Біз 2020-2021 оқу жылынан бастап облысымыздағы жетекші мектептер сапына қосылдық. Бүгінгі таңда серіктес мектептердің білікті көшбасшы ұстаздарымен бірлесе отырып, білім сапасын арттыруға бағытталған жұмыстар атқарып келеміз.

Жетекші мектеп қатарына кәсіби ұстаздары бар, шәкірт дайындауда жан-жақты ізденісте болатын, үйретері мол мектеп лайық екені сөзсіз.

Ауданда бірлесе құрылған бес серіктес мектептерге жетекшілік ету – жауапты әрі маңызды іс. Мектептің бірнеше мұғалімі жаңа дүниені жатсынбай, кәсіби деңгейін дамытуда педагогикалық кәсіби біліктілік деңгейін көтерді. Педагогикалық шеберлік орталығының жаңартылған бағдарламалары бойынша сертификаттарына ие болды. Бүгінде біліктілік деңгейін жетілдірген мектептің көшбасшы мұғалімдері жетекші мектеп жұмысының ілгері дамуына өз үлестерін қосып, курс барысында алған білімдерін іс-тәжірибеде сынап, басқаларға үйретуде.

Бірінші жартыжылдық бойынша атқарылған жұмыстардың барысында түйгендей, біздің жетістігіміз мұғалімдердің өзара тәжірибе алмасуы мен мектептердің ынтымақтастығында, сабақ үдерісіндегі кедергілерді жеңуде мұғалімдердің бірлесе жұмыс атқаруында, ортақ пікірге келіп, түйінді шешім шығара білуінде, қажетті қолдау көрсетілуінде.

**Гүлфара НОҒАЙБАЕВА,
Махамбет атындағы
орта мектеп
директорының
орынбасары,
Индер ауданы**

Мировой опыт нас многому научил

Переняв мировой опыт внедрения инноваций через подход «ведущей школы», с целью распространения передового опыта Назарбаев Интеллектуальных школ по Атырауской области были определены несколько ведущих школ с сетью школ-партнеров, в число которых вошла школа-лицей №16 им. Ж.Каражигитова.

За тот срок, что мы стали ведущей школой, мы успели кое-чему научиться и кое-что предпринять. Опираясь на понятие делать все что возможно, педагогический коллектив изменил целевые ориентиры

деятельности школы-лицея: культивация высокого уровня мотивации ребенка к обучению, рефлексивной оценки результатов. Главными принципами работы нашей школы-лицея являются открытость к изменениям и постоянное профессиональное развитие педагогов на основе системной работы со школами-партнерами.

Были организованы профессиональные консультации, семинары и тренинги для школ-партнеров и проведена работа по адаптации распределенного лидерства в данных школах.

Проанализировав существующие барьеры, также была определена необходимость проведения исследовательских занятий для педагогов школ-партнеров. Их акцентом стало планирование, осуществление

совместного контроля и анализа процесса обучения.

В ходе обучающих мероприятий многие учителя осознали, что важно не просто провести обучение, а именно создать условия для профессионального диалога между учителями и сформировать навыки наблюдения урока. А самим учителям важно быть адаптированными к изменениям и продолжать непрерывно учиться. Общая с партнерскими школами деятельность помогла учителям увидеть реальные преобразования в школе.

**Бибигуль
НУРСАХАНОВА,
учитель русского языка
и литературы
школы-лицея №16
им. Ж.Каражигитова,
г. Атырау**

NIS
Nazarbayev
Intellectual
Schools

Үздік тәжірибе

ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ – ВОСТОЧНО-КАЗАХСТАНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Әлеуетті арттыратын әдіс

Жалпы мектеп жұмысының сапасы мұғалімнің көшбасшылығына байланысты. Мұғалім көшбасшылығының негізгі міндеті – әріптестеріне жаңа идеяларды сынақтан өткізуге және өздеріне басшы рөлдерін алуға ынталандыруға көмектесуге негізделеді.

Айгүл ҚАДІРОВА,
№49 жалпы білім беретін мектептің директоры,
Өскемен қаласы

Қаладағы жетекші мектеп ретінде алған бағытымыз, ұстанған мақсатымыз – өзара ынтымақтастықты нығайта отырып,

мұғалімдердің көшбасшылығы арқылы оқыту мен оқу тәжірибесін жетілдіру болды. Бірнеше мектеппен ынтымақтастық орнатып, ортақ мәселелерді, одан басымдықтарды анықтап, жұмыс істеуде басқару мәселелері жөніндегі американдық кеңесші, оқытушы Стивен Ковидің «Тиімділігі жоғары адамдардың 7 дағдысы» кітабы жетекші мектеп жұмысын тиімді ұйымдастырудың 7 қадамы ретінде қарастыруға негіз болды. Осы дағдыларды тәжірибеде қолданып, тиімді жұмыс нәтижелеріне қол жеткізу мұғалімдерді оқытудан басталды. Бұл тәжірибелі ұстаздардың шығармашылық әлеуетін арттыра түсті деуге болады. Мұғалімдер коучинг-сессиялар, семинарлар, шеберлік сабақтарды жеті модуль бойынша өткізудің қыр-сырын меңгерді, жаңартылған білім мазмұнын жүзеге асырудағы сабақ мақсаттары, қолданылатын әдіс-тәсілдер мен кері байланыс арасындағы сабақтастық, сабақ үдерісінде ынтымақтастық атмосферасын құру, сабақтарда тақырыпқа сай графикалық органайзерлерді қолдану сынды дағдыларды шығармашылық қарқынмен ұйымдастыра білді. Нә-

тижесінде пәнішілік байланыс пәнаралық байланысқа ұштасты.

Серіктес мектептердің жұмыс тәжірибесін зерделеуге көңіл аударылғанын да ерекше атап өткен жөн. Іс-әрекетті зерттеу, сабақты зерттеу жұмыстары бойынша осы үдерісті жақсы ұйымдастыра білетін мұғалімдермен қатар қызығушылық танытқан тәжірибесі аз мұғалімдердің мектепаралық зерттеу топтары құрылды. Әртүрлі мектеп мұғалімдерінің команда болып зерттеу үдерісіне қатысуы оқушылардың да оқуға деген қызығушылықтарын арттырып, оң әсерін тигізді. Бастысы, серіктес мектептердің білім сапасы артты. Мұны жетекші мектептің негізгі жетістігі деп атаса болады.

Біз мұғалім көшбасшылығын дамыту мақсатын іске асыруда тәлімгерлік жұмысты басты назарда ұстадық. Серіктес мектептердің тәлімгерлері мен тәлім алушыларының арасында байланыс орнады. Тәлімгерлік жұмыс тәжірибесімен қатар тәлім алушының біліктілігі мен дағдысын дамытатын шараларды ұйымдастыру мектеп арасындағы ынтымақтастықты одан әрі нығайта түсті.

«Золотой ключик», открывающий дверь к успеху, существует

Для средней школы №27 г. Усть-Каменогорска все началось 3 года назад, когда нам предложили стать ведущей школой. Не скрою: лично для меня как руководителя школы это был шаг навстречу новому и интересному опыту. Нетрудно начертить на бумаге организационную структуру будущей работы, гораздо сложнее добиться эффективного взаимодействия сотрудников в ее рамках.

Что же является основой успешной работы ведущей школы? Безусловно, это педагоги, которые активно включились в работу по взаимодействию с партнерскими школами, оказывая поддержку в период внедрения обновленного содержания образования и предлагая обмениваться опытом по актуальным вопросам обучения школьников. Проведение мас-

тер-классов, обобщение опыта работы совместно с партнерскими школами на научно-практических конференциях позволили повысить профессиональное мастерство, добиться активности и включенности большинства.

Мы заметили, что изменилось отношение социума. Позиционируя себя активными участниками профессионального сооб-

щества, демонстрируя свой опыт, учителя школы стали настоящими менторами для коллег из школ-партнеров, создав полезный и интересный контент для взаимодействия. Теперь педагоги всегда в курсе последних исследований в области образования, тенденций и технологий. Растет уровень открытости. Школа становится информационно-методическим центром. Главное, что мы хорошо понимаем, что только вместе сможем решить возникающие проблемы и добиться успеха!

Гульмира ДЮЗБЕНБЕКОВА,
директор средней школы №27,
г. Усть-Каменогорск

Үздіктер үлгісінің ізімен

Педагогикалық шеберлік орталығының Өскемен қаласындағы филиалы бізге қажетті қолдаулар көрсетіп, әдістемелік кеңестер ұсынды. Орталық мектептердің жұмысын жандандыруда көшбасшысы және сыни бағалаушы да бола отырып, жаңа бастамаларды қорықпай еңсеруде жол көрсетті.

Гүлнұр СИХЫМБАЕВА,
О.Меңаяқұлы атындағы жалпы орта білім беретін мектебінің директоры,
Аягөз ауданы,
Баршатас ауылы

Жетекші мектеп пен серіктес мектептердің тәжірибе алмасу үрдісі қа-

лай жүзеге асады? Әрине, тәжірибені үстіртін емес, терең мазмұнда тарату ісінде шеберлік сабақтары, семинар, конференциялар, пікірталастардың атқарар рөлі орасан. Жетекші мектеп ретінде жауапкершіліктің бар салмағы бізде екені анық. Серіктес мектептерге үлгі бола отырып, әртүрлі облыстық, республикалық, халықаралық форумдарда еректерімізді таныттық. Ізденісімізді арттыра отырып, мектептегі әр мұғалім шығармашылық әлеуетін іске қосты. Мектеп ұжымы жаңаша оқу бағдарламасын меңгеруде бірнеше зерттеу сыныптарымен жұмыстар жүргізді.

Білім саласында күн сайын заманауи үлгідегі өзгерістер орын алуда. Сондықтан жаңашылдыққа шапшаң ілесу қажет. Бірлескен түрде алдағы қадамдарымызды алдын ала жоспарлап, шәкірттерімізді сапалы білім нәрімен сусындатуда серіктес мектептермен бірлесіп отырып келешектің қамын бірге ойлаймыз, бірге жасаймыз. Ұстаздардың мәртебесіне де ерекше мән беріліп, нәтижелі де жемісті еңбекке жол ашылуда. Кәсіби дамуымызға тиісті жағдайлар жасалуда. Жаңаша оқыту ұстаздарды да, шәкірттерді де ашықтыққа, еңбекқорлық пен жаңашылдыққа, шығармашылыққа үйретуде. Өскемен қаласында өткен (2019 жылы) «Жетекші мектеп – білім мазмұнын қолдаушы мектеп» атты І халықаралық форумның мінберінде мектебіміздің үш жылдық жұмыс тәжірибесінің таныстырылуы бірлесіп атқарылған зор еңбектің жемісі.

Транслируя опыт, пополняем копилку знаний

Древнегреческий философ Сократ сравнивал учителя с дождевой каплей. Как дождь раскрывает потенциал каждого зерна, так и я как учитель должна открыть и воспитать личность ученика и помочь своему коллеге – другому учителю. Как важно увидеть в каждом учителе индивидуальность, самобытность, открыть в нем Великого учителя. Я координатор ведущей школы.

Ведущие и магнитные школы сегодня являются авангардом образования. Так, одной из ведущих школ нашего района является Кокпектинская средняя школа. У нас творческий коллектив, с помощью которого было создано сетевое сообщество «School».

Сетевое сообщество включает пять школ. Наша ведущая школа планирует работу сетевого сообщества и осуществляет мониторинг этой работы. Ведущая школа выполняет роль организатора деятельности по обновлению содержания образования. Лидерская команда школы состоит из сертифицированных учителей и тренеров, оказывает методическую поддержку молодым специалистам своей школы и партнерских школ. В течение пяти лет наша ведущая школа работает над темой по внедрению новых подходов в преподавание и обучение, выбранной сетевым сообществом для исследования.

Открытые уроки, мастер-классы, выступления учителей, публикации на педагогических сайтах дали возможность учителям изучить актуальный педагогический опыт. Благодаря коучингам растет число учителей, осваивающих новые подходы в организации учебно-вос-

питательного процесса. Ведь педагоги знакомятся не только с достижениями современной педагогической науки и практики, но и исследуют практическое применение современных педагогических технологий, методов и приемов на уроках и внеурочных учебных занятиях.

Кроме того, нашим сообществом сформирован банк методических ресурсов, основанный на опыте работы учителей-лидеров. Создана площадка для успешной трансляции и популяризации педагогического опыта НИШ. Учителя познают способы развития профессионального уровня. Профессиональная оценка работы ведущей школы – возможность трансляции опыта каждого учителя, повышение квалификации, пополнение методической копилки.

Зухра ИСКАКОВА,
координатор ведущей Кокпектинской средней школы,
с. Кокпекты

ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫ – ЖАМБЫЛСКАЯ ОБЛАСТЬ

Үздіксіз ізденіспен ілгерілеудеміз

Біздің білім ордамыздағы біліктілікті арттыру саласындағы әдістемелік жұмыс мұғалімдерді кәсіби қауымдастықтарға тарту арқылы құрылды. Бұл жерде жеке тәжірибе дамып қана қоймай, білім берудің әртүрлі әдістері ескеріліп, жұмыстың жаңа тәсілдері мен формалары үйретілді.

Бүгінде маңызды рөлге ие болған мұғалімдердің кәсіби қауымдастықтары педагогтердің үздіксіз білім алуын қамтамасыз ету бойынша бірқатар функцияларды орындайды. Олар: педагог кадрларды жаңа талаптар және

педагогикалық ғылым мен практиканың соңғы жетістіктерімен хабардар ету, оқыту мен дамыту, педагогикалық әрі инновациялық қызметтің неғұрлым құнды тәжірибесін анықтау, зерделеу және тарату. Аталмыш қоғамдастыққа тартылудың арқасында мұғалім өз білім деңгейі мен оқу-тәрбие жұмысына қойылатын жаңа міндеттер арасындағы алшақтықты жеңеді. Осылайша, әдістемелік жұмыс мұғалімнің кәсіби дамуындағы ынталандыру рөлін атқарады, өзін-өзі тануға, жеке және кәсіби мәселелерді шешуіне ықпал етеді.

Әдістемелік жұмысты жиі ұйымдастыру іс-шараларды құрылымдауға, кәсіби өсуді айқын көруге, серіктес мектептердегі әріптестермен әдістемелік жұмысты жос-

парлау мен ұйымдастырудың бірыңғай тәсілін анықтауға мүмкіндік береді. Жетекші мектеп ретінде гимназия мұғалімдерінің 68%-ы бөлінген көшбасшылық арқылы оқу үдерісінде зерттеу жұмыстарын үздіксіз жүргізе алатын кәсіби құзыретті, жоғары білікті ұстаздардан тұрады. Олар зерттеу қызметіне жұмылуда. Республиканың 100 олимпиадалық мектептер тізімінде 45-орынға көтеріліп, облыстық жетекші мектептер арасында өткен «Үздік жетекші мектеп» байқауында жүлделі III орынды иелендік.

Фарида ШОРТАНБЕКОВА,
Б.Момышұлы атындағы
№45 қазақ классикалық
гимназиясының
директоры,
Тараз қаласы

Воспитать личность

Гимназия №24 г. Тараза, облыс аталық грантының «Сорос-Казахстан» и гранта «Береке», является одной из ведущих школ города. Наши ученики – призеры областных, республиканских, международных олимпиад и конкурсов научных проектов.

Качество знаний наших учащихся достаточно высоко. Как мы добились такого результата? Так, для достижения эффективных результатов налажена системная работа и поэтапное ее отслеживание. В основе организационных мероприятий гимназии по повышению качества знаний учащихся лежит взаимодействие всех участников образовательного процесса, органи-

зационно-управленческая деятельность, кадровое обеспечение, учебно-практическая деятельность, мониторинг и рейтинг, психологическое сопровождение, материальная база.

Однако сегодня перед нашей школой остро стоит необходимость работать над развитием функциональной грамотности и логического мышления учеников. Формируя ситуацию успеха для получения качественного образования, коллектив разработал комплексную систему совместной деятельности: «учитель – ученик – родитель». Ведь успехи детей находятся в прямой зависимости от единых установок и требований учителей и родителей.

Также выработана структура коррекционного занятия: анализ результатов, выявление пробелов в знаниях и фиксирование типичных ошибок в индиви-

дуальных картах учеников, тематическое повторение учебного материала, самостоятельная работа учащихся по темам, самопроверка, работа учащихся над ошибками, разбор с учащимися материала, вызывающего затруднения, индивидуальное домашнее задание.

Коллектив гимназии творческий, работоспособный, умеющий ставить цели и добиваться их. Ведь главное – создать в школе такую атмосферу, в которой дети и учителя будут чувствовать себя как дома, радоваться процессу получения знаний и достижениям.

Мы, педагоги, очень надеемся, что наши ученики будут успешны не только в обучении, но и освоят самую сложную науку – быть Человеком...

Марина ГЛАДЧЕНКО,
директор гимназии №24,
г. Тараз

Бағыт болашаққа бастайды

Біздің білім ошағымыз 2016 жылдан бастап жетекші мектеп функциясы ретінде қызмет етіп келеді. Жауапты жұмысымызды абыройлы атқару үшін біз де алдымызға жан салмай келеміз. Әр жаңашылдықты қабылдап, кедергілер мен қиындықтарды шешу жолында жұмыстар жүзеге асып жатыр.

Нақты стратегиялық жоспар негізінде жұмыс істеп, атқарылған қызметтердің есептер мен талдауларын жүргізу үшін жетекші және серіктес мектептерде үйлестірушілерді тағайындаған дұрыс. Олар көшбасшы ұстаздардың жұмысын бір арнаға бағыттап отыруына болады. Көшбасшылық дамуда командалық аталған міндеттерді атқаруға толық қауқарлы. Қоғамдастық қатысушылары сенімділікке негізделген оқу үдерісіндегі қарым-қатынас құру мүмкіндіктерін ұлғайтуда.

Білім ордамыз жетекші мектеп ретінде тәжірибелерді тарату құрылымы бір мектептегі ғана емес, серіктестік аясындағы барлық білім беру ұйымдарындағы педагогтердің ортақ құндылықтар мен синергети-

калық ынтымақтастығын қалыптастыруда. Сабақты зерттеу», «Іс-әрекеттегі зерттеу» тәсілі мен сандық платформаларды еркін қолдану дағдыларын сынды өз кәсіби әлеуеттерін дамыта отырып, оны тәжірибеде тұрақты пайдалануда. Бұл мұғалімдерге білім беруді жетілдірудің жаңа парадигмасын түсіне қабылдаумен бірге оқушылардың да білім алуындағы икемді дағдыларын қалыптастыруға негіз болуда.

Қазіргі таңда мұғалімдердің кәсіби өсуі мектептің ақпараттандыру үрдісіне де байланысты. Сондықтан педагогтердің біліктілігін көтеруде олардың АКТ құзыреттілігін дамытуға бағытталған іс-шараларға мән беру өте маңызды. Ғылыми-техникалық прогресс бізге мектептен шықпай, интернет арқылы сұх-

баттарға қатысуға, әріптестермен байланысуға, білімімізді арттыруға жол ашты. Жаңа инновациялық технологиялар серіктес мектептермен қарым-қатынасымызды қашықтан жүргізіп, кәсіби қоғамдастықтың жұмысын үйлестіруге мүмкіндік береді.

2019-2020 оқу жылы біз үшін табысты кезеңге айналды. Себебі мектебіміз Педагогикалық шеберлік орталығының Тараз қаласындағы филиалы ұйымдастырған облыстық «Ең үздік жетекші мектеп» байқауында бірінші орынға қол жеткізіп, облыс әкімінің «Үздік білім беру ұйымы грантын» иеленді.

Мұхит НАМЕТҚҰЛОВ,
Ғ.Мұратбаев атындағы
гимназия директоры,
Байзақ ауданы,
Сарыкемер ауылы

Профессиональный рост педагога – результат взаимобучения

Школа-гимназия №1 является ведущей школой, катализатором масштабной работы по выявлению талантов и созданию благоприятных условий для развития учеников и учителей в своем регионе. Работа школы на протяжении многих лет успешна и эффективна. Школа входит в число ста лучших школ Казахстана.

В процессе обмена опытом со школами-партнерами мы научились видеть и выявлять общие профессиональные потребности. Так, по результатам проведенных в нашей школе, а также в партнерских школах опросов были выявлены актуальные темы для семинаров-практикумов, составлен план и проводятся недельные занятия для учителей нашей и

партнерских школ. В процессе их проведения возникает эффективная коллаборативная среда. Ведь взаимосодействие выработывает дух солидарности, сопереживания, расширяет возможности практики по формированию педагогических и методических приемов.

Когда человеку комфортно, любой процесс успешен. Мы вместе учимся за-

давать себе вопросы: «Как прошел мой урок? Что он дает ученику? Будет ли результат?» Мы вместе учимся планировать и решать проблемы через такие исследования, как Lesson Study и Action Research.

Именно при условии взаимобучения и обмена опытом происходит профессиональный рост педагога. Только объединившись, школы могут найти творческое решение для удовлетворения различных потребностей всех участников образовательного процесса.

Эльмира АБИШЕВА,
директор
школы-гимназии №1,
Жуалынский район

▷ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ – ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Жүйелі жұмыстың жемісі

Біздің білім ордамыз да маңызды міндеті бар жетекші мектеп функциясын атқарып отыр. Жалпы біздің мектептің ашылуына, әрі қарай қарқынды жұмыс істеуіне Бактығұл Тасмағамбетов, Досымғали Қабдешов, Роза Акишева сынды кәсіби шеберлігі жоғары, энтузиаст және облыс көлемінде танымал математика пәнінің оқытушылары көп үлес қосты.

Олар мектепте оқушылардың жоғары жетістіктерге қол жеткізуіне қолайлы орта жасауға ат салысты. Нәтижесінде оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастыруда креативті, дивергентті және сыни тұрғыдан ойлай алатын орта қалыптасты. Оқыту процесінде кездескен әр мәселеге жаңаша көзқарас білдіріп, ерекше тәсілдер арқылы шешім табуға тырыстық.

Оқушылардың мектепке деген қызығушылығы арта түсіп, бұрын-соңды күрделі

болып көрінген есептердің шешімін тапты. Бір жылдың ішінде шәкірттеріміз математикалық регатада орын алып, кейін облыстық олимпиадада оза шауып, республикалық деңгейдегі ғылыми жобаларға қатыса бастады. Интернет жүйесіне шығу, қашықтан оқыту сол жылдары аудан бойынша біздің гимназияда жүзеге асты. Оқушыларды өзгеше (критерийлік) бағалау жүйесі (гимназиялық баға) енгізіліп, ЖОО бітірген жас мамандармен педагогикалық құрам да жаңара түсті.

Бүгінде жетекші мектептің талап үдесіне сай мұғалімдер бір-бірімен ауызбіршілікте байланыс жасайды және өзгерістерге бейім. «Жақсы нәтижелерге қалай жету керек?» деген сұрақ барлық мұғалімді толғандыратыны анық. Тек өз ісінің маманы, шебері ғана нәтижеге бағытталған тиімді жұмыс атқарады. Міне, біздің мұғалімдер, дәл осы сипаттамаларға әбден лайықты.

Басты бағыт – серіктес мектептерге қолдау көрсету. Әдістемелік қызметінің моделі ұстаздардың өз әрекетін жобалауға, шығармашы-

лық деңгейлерінің әртүрлі болуына байланысты жоспарланады. Білім дәрежесіне, кәсіби деңгейіне қарамастан, кім болмасын өзінің үздік нәтижесін үнемі ұстап тұра алмайды, білімді үнемі жетілдіріп отыру керек.

Біз мұғалімнің жұмыс істеу сапасына баса назар аударамыз, себебі тек осы фактор білім сапасына әсер етеді. Мектеп жүйесін жан-жақты дамыту үшін тәлімгерлік үдерісін енгізуді қарастырдық. Тек жас мамандарға емес, еңбек өтілі көп мұғалімдерге де тәлімгер жүктеледі. Ментор мұғалімдер сабақтарға қатысып, өздерінің пікірлерін білдіреді, бірге оқыту барысын жоспарлайды, көмек көрсетеді және бірге сабақ беріп, зерттеу жүргізеді. Нәтижесінде оқушыларды жетістікке жетелейді әрі өзіне деген сенімділігі артады. Мұндай жұмыс, әрине, мұғалімдер мен оқушылардың дамуына ықпал етері анық.

Аққаным БИСАЛИЕВА,
«Сәулет» мектеп-лицейі
директорының
орынбасары,
Тасқала ауданы

Қолдау қарқыны күшейді

Қазіргі пандемия жағдайын ескере отырып, бекітілген алты серіктес мектеппен кәсіби байланысты нығайту, қолдау бағытындағы қызметімізді іске асыру үшін мектебімізде «Олимп» қоғамдастығы шеңберінде арнайы сайт дайындалды. Бірлескен жұмысымыздың табыстылық кілті сайт жұмысын жандандыра алуымызда деп білеміз.

Сайттағы «Әдістемелік қоржын» сілтемесіне әр пән бойынша мұғалімдер қолдана алатын тақырыптық материалдар мен қосымша ресурстар, қызықты тапсырмалар орналастырылады. Ал «Тәжірибе» бөлімі бірлескен тәжірибе алмасу алаңына айналды. «Блог» бөлімі арқылы жоспарлы жұмыстарға қатысты жүйелі кері байланыс қамтамасыз етілді. Сайт жұмысына өз

мектебіміз бен серіктес мектептердің талантты ұстаздары тартылды. Ортақ жұмыс нәтижесінде жетекші мектеп атына сенім қалыптасып, тиімді қарым-қатынас іскерлігі орнады.

Ынтымақтастық ахуал орнаған кезде әрбір педагог өз дамуын шынайы бағалап, оқыту проблемалары туралы ой бөлісуге және өзара көмек көрсетуге ынталы болады. Ынта мен ниет бар жерде бірлескен қызықты шараларды ұйымдастыру, жұмыс перспективалары туралы мұғалімдерді ақпараттандыру, тәжірибе тарату мүмкіндігі

жоғары. Педагогикалық шеберлік орталығының филиалы ұйымдастырған «Үздік жетекші мектеп – 2020» байқауында ұсынылған талаптар бойынша табысты жұмыс үлгісін көрсетіп, жүлделі орын иелендік. Бұл, өз кезегінде, өңірдегі жетекші мектептерге тәжірибелік модельді қолдану мүмкіндігін берді.

Айгүл ІЗБАСАРОВА,
С.Меңдешев атындағы
жалпы орта білім
беретін мектеп
директорының
орынбасары,
Жаңақала ауданы

Положительный опыт
взаимосотрудничества

Необычным выдался учебный год. Переход учебно-воспитательного процесса в дистанционный формат явился для нас одним из сложных вызовов. «Трудности придают вещам цену», – писал Мишель де Монтень. За прошедшие чуть более полугодия наши учащиеся и родители по-новому увидели, как казалось со стороны, рутинный и однообразный процесс обучения. Однако на нас, коллектив ведущей школы, изменение обычного школьного регламента возлагало еще большую ответственность, поскольку за нами стоят ведущие школы.

Сплочению магнитных школ, слаженному переводу учебного процесса в школах в дистанционный формат помогли исследования нашими учителями процесса обучения и наблюдения за учебной деятельностью учащегося. В период летних каникул мы собирались с педагогами магнитных школ и определяли возможные проблемы обучения при переходе на дистанцион-

ный формат для каждого класса.

Следующим важным подспорьем в организации профессионального сотрудничества с магнитными школами и другими ведущими школами сетевого сообщества школ города Уральска стала активная работа клубов отцов, консультационного центра для родителей. Это позволило определить направление взаимодей-

ствия с родителями в новом формате обучения.

Конечно, основным фактором успешной организации сетевого профессионального взаимодействия являются педагогические кадры школы. В школе работают четыре творческие группы по проведению уроков-исследований. Они обучают педагогов магнитных школ, участвуют в повышении исследовательских компетенций педагогов.

Благодаря слаженной и системной работе с методическими службами города и области по организации и проведению исследования процесса обучения школа в течение последних лет транслирует положительный опыт эффективного внедрения обновленного содержания образования.

Мария КАБАКОВА,
директор
средней школы №16,
г. Уральск

Профессиональное развитие
в команде

Изменения в социальной и экономической жизни Казахстана подводят к необходимости постоянного развития, совершенствования практики педагогов. Как организовать непрерывное обучение педагогов? Как оказать им поддержку в работе по развитию функциональной грамотности учащихся? Лучшим решением является организация процесса профессионального развития педагогов через сетевые сообщества. Одним из эффективных сообществ Бурлинского района является сообщество, созданное ведущей школой №7 г. Аксай.

Надежда ШИГАНКОВА,
методист-куратор
отдела образования
Бурлинского района

Особенностью деятельности команды педагогов ведущей школы является системная организация работы с магнитными школами на основе доверия и сотрудничества. Свою деятельность наша ведущая школа осуществляет с помощью

следующей модели взаимодействия: методический кабинет – тренер-куратор филиала ЦГПМ в г. Уральске – методист-координатор ведущей школы – команда ведущей школы – магнитные школы.

С введением обновленного содержания среднего образования работа команды ведущей школы была выстроена через подход «Исследование урока». Определив проблемы педагогов, планировались мероприятия.

Активная и системная работа позволила ведущей школе успешно реализовать деятельность по развитию функциональной грамотности учащихся, а также создать условия для личностно-ориентированной методической помощи и успешного воплощения инноваций в педагогической деятельности педагогов.

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫ – КАРАГАНДИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Зерделі зерттеудің зейіні

Әріптестермен бірлесе жұмыс істеу мұғалімдердің көшбасшылық әлеуетін арттырады сөзсіз. Мектептер арасындағы бірлескен жұмыстың басты идеясы – барлық баланың игілігі жолында белсенді әрекет ету болып отыр.

Оқушылардың жетістікке жетуін қамтамасыз етуде қолайлы және қауіпсіз орта қалыптастыру, оқу үшін қажетті жағдайлар жасаумен қатар олардың табысқа қол жеткізуіне қолдау көрсету үшін көптеген аспектіге назар аударған жөн. Олар: оқушылардың оқу үлгеріміне көңіл бөлу, білім алушылардың дамуына ықпал ететін факторларды (физикалық, әлеуметтік және эмоциялық) ескеру.

Мектеп қоғамдастығы жұмысындағы мұғалімдерді біріктіретін, оқушылардың үлгерімін арттыруға, оқыту мен оқу үдерістерін жетілдіруге

бағытталған іс-әрекет жоспарлау, жүзеге асыру, мониторинг жүргізу аспектілерге тікелей қатысты екендігін атап айтуға болады. Идеяларға ашық объективті зерттеушілер мәдениетін құруға көмектесетін жалпымектептік зерттеу – мектеп мәдениетін де дамытады, зерттеу тәжірибесі мен оның қорытындыларымен басқа мектептермен бөлісуге көмектеседі.

Инновация мен білім алмасудағы рөлдерінің ма-

ңызды екендігін түсінетін заманауи мектептер желілік қоғамдастық жұмыстарын қашықтан оқыту жағдайында да жалғастырудың қажеттілігін түсінеді. Зерттеу жүргізу арқылы өздерінің кәсіби қызметіндегі мәселелерді анықтап, үздіксіз іздену үстінде.

Үмітжан ЖАСЫНБЕКОВА,
№13 жалпы білім беретін мектебінің директоры,
Жезқазған қаласы

Качество знаний стало выше

Гимназия им. С.Сейфуллина г. Сатпаева в 2015 году является ведущей школой и первоначально объединяла пятнадцать школ. Основной целью работы школы является оказание поддержки учителям по внедрению обновления содержания среднего образования, координация посткурсовой поддержки учителей школ региона, прошедших обучение по различным курсам.

Сейчас в г. Сатпаеве три ведущие школы. Методическим активом гимназии разработан сайт «Мирас». Имеются своя эмблема, девиз и гимн. Координирующая группа, куда входят учителя гимназии и координаторы партнерских школ, разрабо-

тали перспективный план работы на 2020-2023 гг.

Одно из важных направлений работы сообщества учителей – внедрение подхода «Исследование урока» в школьную педагогическую практику, с помощью которого можно успешно развивать и совершенствовать обучение и преподавание. Работа по внедрению подхода «Исследование урока» осуществляется следующим образом: создание творческих групп педагогов, обмен опытом, учительская практика, решение проблемных вопросов в рамках проекта, исследование урока, обучающие семинары-практикумы. По данным мониторинговой группы сообщества, 14% педагогов и 18% учащихся задействованы во внедрении подхода «Исследование урока». Сформировано 12 фокус-групп. Школами были определены классы для проведения исследования, составлены планы проведения циклов уроков, в которых отражены все эта-

пы подхода «Исследование урока»: планирование, преподавание, наблюдение, анализ обучения и преподавания, совершенствование педагогических подходов, презентация результатов. После проведения нескольких циклов исследования качество знаний в классах, включенных в «Исследование урока», возросло с 41,7 до 45%. По итогам опроса педагогов также выяснилось, что 75% считают, что внедрение подхода «Исследование урока» в школе соответствует профессиональным потребностям педагога, 48% имеют достаточный объем знаний по «Исследованию урока», тем не менее есть перспективы дальнейшего внедрения идей «Исследования урока» в учебный процесс.

Фарида ОРАЗАЛИНА,
заместитель директора по профильному обучению гимназии имени С.Сейфуллина,
г. Сатпаев

Кәсіби құзыреттіліктің қайтарымы

Жетекші мектеп ретінде біздің басты ұстанымымыз бен бағытымыз – сапалы білім беру. Кәсіби қоғамдастықтар арқылы педагогтердің білімдерін өздігінен жетілдіру мақсатымен біздің мектеп педагогтің үздіксіз білім беру аясында кәсіби дамуын зерттеу, мұғалімнің кәсіби дамуын ұйымдастыру, жоғары мәдениет, сапалы еңбек, үздіксіз білім алу, үнемі шығармашылық ізденіс, яғни заманауи педагогтер қатарын көбейту міндеттерін іске асырып, бірнеше оқыту семинарларын өткізіп келеді.

Білім ордамызда тәжірибе таратудан әріптестікке көше отырып, педагогтердің кәсіби дамуына ықпал ету, оқыту мен оқу тәжірибесіне өзгерістер енгізу үшін жаңа стратегиялық бағыттарды таңдау, тәжірибе алмасу міндеттері іске асырылуда. Мысалы, мұғалімдердің кәсіби қоғамдастығының тәжірибесін тарату мақсатында

Педагогикалық шеберлік орталығы ұйымдастырған Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Павлодар облыстарының жетекші мектептерінің аймақтық форумына мектеп-лицейдің орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Б.Көлбаева және физика пәнінің мұғалімі Г.Мәкенбаева іс-тәжірибелерімен бөлісті.

Білім беру жүйесіндегі көшбасшылықтың тұлғалық қасиеттері мен кәсіби қабілеттерін таныта отырып, педагогтерді қолдау, кәсіби корпоративтік курстар мен семинарлар, ата-аналармен ынтымақтастықта бірлескен қызметті жандандыру мақсатында мектеп-лицей директоры К.Дүбірбекова «Қашықтан оқыту жағдайында басқару мен бақылау мүмкіндіктері» тақырыбын қозғайды. Педагогикалық шеберлік орталығының Қара-

ғанды қаласындағы филиалының ұйымдастыруымен өткізілген жетекші мектептердің аймақтық онлайн форумы жаңартылған білім беру мазмұнын іске асыру үдерісінде жетекші мектептер арасынан ең шебер педагогтер ұжымын анықтауға жұмылдырды.

2020-2021 оқу жылында магниттік мектептер жұмыс жоспарына сәйкес, сабақты зерттеуді іске асыратын фокус топтары арасында оқушының дамуына қолайлы орта жасау арқылы білім сапасын жақсарту үшін серіктестікте жоспарлы жұмыстар жүргізіліп жатқандықтан.

Айгүл СӘДУАҚАСОВА,
Ә.Бөкейханов атындағы №15 мектеп-лицейінің үйлестірушісі,
Балқаш қаласы

Научился сам – научи другого

В Карагандинской области в настоящее время накоплен определенный положительный педагогический опыт внедрения новых подходов в обучение через деятельность ведущих школ. Ельтайская средняя школа Бухар-Жырауского района, ныне переименованная в общеобразовательную школу им. А.Байтурсынулы Карагандинской области Бухар-Жырауского района, является одной из таких.

Одной из форм сетевого взаимодействия являлось ежегодное обучение по обмену опытом с приглашением учителей из школ-партнеров и других школ района.

Особенностью обучения был не только показ опыта работы учителей, прошедших уровневые курсы, но и ознакомление с результатами менторинга по внедрению и распространению идей уровневых программ среди учителей в целом. За несколько лет совместной работы со школами-партнерами сложилась коллаборативная среда. Определены лидеры школ, совместно с которыми был разработан устав сетевого сообщества. Также ежегодно планировалась совместная работа ведущей школы и школ-партнеров, осуществлялось своевременное информирование и совместное участие в профессиональных мероприятиях различных уровней.

В процессе взаимодействия мы пришли к выводу, что эффективный способ оказания помощи и координирования работы в сетевом профессиональном

сообществе возможен через диссеминацию опыта. Одним из важных условий диссеминации – распространения инновационных педагогических систем и педагогического опыта – является профессиональное сообщество, для которого мы создали информационные, коммуникационные, обучающие каналы диссеминации.

Это дало возможность оказания методической помощи и поддержки ведущей школы и школ-партнеров при внутрисетевом взаимодействии.

Таким образом, взаимодействие ведущей школы им. А.Байтурсынулы и школ-партнеров повышает компетентность и уверенность учителей в своей деятельности.

Абдрашид ШУНГУЛОВ,
директор школы им. А.Байтурсынулы,
Бухар-Жырауский район

▷ ҚОСТАНАҰ ОБЛЫСЫ – ҚОСТАНАҰСКАЯ ОБЛАСТЬ

Внимание: зона повышенного мастерства

Управление ведущей школой – ежедневная, тонкая и кропотливая работа, в результате которой формируются устойчивые грани успеха. Но успех ведущей школы невозможен без команды единомышленников, которым можно доверять и быть уверенным в том, что тактические цели будут достигнуты.

Активное внедрение идеи распределенного лидерства в результате исследования привело к изменению управленческих функций администрации и особому подходу к вопросу модели управления школой.

Команда развития школы выступила в роли «ядра» в мобилизации лидерства всех уровней, а не только руководства сверху, явилась той силой, которая вовлекла педагогов в апробацию новых методов работы, в процесс принятия решений. Это привело к определенным результатам. В частности, к трансформации модели методической службы школы.

Сегодня модель методической службы нашей школы как ведущей является открытой системой и зависит от взаимодействия тех ресурсов, которые поступают

извне. Команда развития, принявшая участие в разработке модели методической службы, вышла с предложением упразднить школьное методическое объединение. Альтернативой данных объединений выступили функциональные группы, предполагающие расширенный спектр консалтинговых услуг.

Такие структурные звенья методической службы смогли заменить деятельность школьного методического объединения. Группы мобильны, могут трансформироваться. Эффективность деятельности можно определить за небольшой промежуток времени, что является немаловажным в условиях дистанционного обучения.

Особенностью деятельности функциональных групп является быстрое реагирование на возникшую проблему и определение путей ее решения. На данном этапе развития мы определили

одно из самых главных направлений в нашей деятельности – повышение качества преподавания через внедрение подхода Lesson Study и деятельность педагога по маршруту его профессионального саморазвития.

В целом модель методической службы направлена на создание зоны становления молодого педагога, положительного опыта и повышенного мастерства.

Опыт работы нашей школы показал, что принципы распределенного лидерства в коллективе – залог успеха в поддержке и возможности предоставления своих ресурсов для сетевого межрегионального взаимодействия с ведущими и партнерскими школами.

Татьяна ЛЕВАНОВА,
директор Тогузакской
общеобразовательной
школы,
Карабалыкский район

Оригинальные идеи используем на практике

Для современной школы особенно важно понимание того, как адаптировать процесс обучения к изменениям в обществе и как управлять этими изменениями. Так, для эффективной деятельности ведущих школ был создан координационный совет и организованы зональные и интерактивные диалоговые площадки, которые в условиях пандемии работали в режиме web-площадок.

Четыре ведущие школы Карасуского района и двадцать четыре партнерские школы ежегодно представляют свой инновационный опыт работы на годовых и полугодовых обзорах совместно с филиалом ЦГМ в г. Костанай. Таким образом, постоянное непрерывное взаимодействие и устойчивые профессиональные связи ведущих и партнерских школ изменили и повсе-

дневно практику педагогов, в которую сегодня органично интегрируется исследовательская деятельность. Такой вид организации работы требует от учителя находиться в постоянном развитии: изучать передовой опыт коллег по организации исследования различных форм уроков, знакомиться с новыми концепциями обучения на основе аутентичных практик.

Опыт работы восьми школ демонстрирует умение учителей использовать оригинальные идеи педагогических подходов в своей практике. Современный мир меняется очень быстро, и вместе с миром наши педагоги меняются благодаря

сотрудничеству ведущих и партнерских школ.

Создание собственной развивающей образовательной среды на основе активной коллаборации способствует увеличению числа педагогов, регулярно применяющих на практике преподавания успешные стратегии.

Межшкольное взаимодействие с фокусом на получение лучших результатов с целью совершенствования имеющихся возможностей методических активностей продолжается...

Розия ТЛЕМИСОВА,
координатор ведущих
школ,
Карасуский район

Онлайн-школа многому научит

КГУ «Урицкая школа-лицей отдела образования акимата Сарыкольского района» Костанайской области является опорной площадкой по трансляции опыта НИШ для педагогов шести партнерских школ.

Осуществляя роль ведущей школы, коллектив изменил подход к организации профессионального развития педагогов. В течение первых 5 лет в школе функционировали персональные площадки педагогов-лидеров из чис-

ла прошедших уровневые курсы повышения квалификации, основной целью которых являлось формирование профессиональных сообществ педагогов-лидеров и наставников ведущей и партнерских школ.

Результатом работы таких площадок стало создание онлайн-школ: «Школа профессионального мастерства», «Школа совершенствования мастерства» и «Школа молодого учителя», в состав которых входят педагоги как Урицкой школы-лицея, так и партнерских школ. Объединение педагогов в онлайн-школы осуществляется по индивидуальным

маршрутам развития учителей, разработанным методическим активом Урицкой школы-лицея «Жетістік». Переход из одной школы в другую – показатель профессионального развития педагогов. Такой подход в организации профессионального сообщества педагогов привел коллективы школ к проведению исследовательской деятельности по актуальным вопросам преподавания, обучения и развития функциональной грамотности учащихся.

Надежда АБАКУМОВА,
заместитель директора
Урицкой школы-лицея,
Сарыкольский район

В поиске новых форм

На начальном этапе становления нашей школы как ведущей было непросто. Но благодаря поддержке, оказанной со стороны филиала Центра педагогического мастерства в г. Костанай, удалось их преодолеть.

Вся деятельность сетевого сообщества ведущей и партнерских школ подчинена решению профессиональных проблем в рамках методической темы «Сетевое взаимодействие партнерских школ как условие развития профессиональной компетентности педагогов». Для развития профессиональной компетентности педагогов нами были опробованы различные формы деятельности.

Во-первых, методические дни в партнерской школе с рекомендациями по улучшению практики преподавания и обучения. Данная форма работы позволила педагогам-лидерам оказывать точечную

помощь педагогам, у которых имеются затруднения в практике внедрения идей обновленных программ.

Во-вторых, проведение школьными тренерами постоянно действующего семинара по исследованию урока. Не секрет, что подход «Исследование урока» открыл новые возможности в плане профессионального развития педагогов школ. Поэтому школьные тренеры по исследованию практики учителя запустили постоянно действующий семинар по внедрению данного подхода в практику учителей. Количество желающих апробировать подход «Исследование урока» постоянно увеличивается, и педагоги отмечают положительный эффект в плане его влияния на их профессиональное развитие.

В-третьих, мастер-классы по обмену опытом внедрения новых подходов обучения. Мы придерживаемся того, что мастер-классы могут проводить не только учителя ведущей школы, но и педагоги партнерских школ. Именно благодаря такому подходу мы

помогаем творческим и увлеченным своим делом коллегам проявить себя.

В-четвертых, отбор лучших ресурсов, разработанных педагогами ведущей и партнерских школ, для дальнейшего формирования ресурсной базы. Нашей ведущей школой в сотрудничестве с партнерскими школами на постоянной основе проводятся конкурсы для выявления лучших ресурсов, которые педагоги разрабатывают самостоятельно с целью формирования ресурсной базы. Данная ресурсная база оказалась большим подспорьем в работе учителей в условиях ограничений.

Таким образом, мы можем с уверенностью говорить о том, что совместная работа в рамках сетевого сообщества приводит к успехам! Ведь вместе мы – сила!

Назипа АЛИМБАЕВА,
координатор ведущей
Аманкарагайской
общеобразовательной
школы
им. Н.Островского,
Аулиекольский район

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ – КЫЗЫЛОРДИНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Шеберлікті шыңдаудың шығармашылығы

Сыр бойындағы инновациялық жетекші мектептердің бірі – Арал қаласындағы 110 жылдық тарихы бар біздің білім ұясы. Бұл ерекше мәртебе жаңа мүмкіндіктерге жол ашты. Тәжірибемізге өзгерістер енгізіп, білім саласындағы жаңалықтар мен инновацияны серіктес мектептерге таратушы ресурс орталығына айналдық.

Бұл мектепті басқару жүйесін түбегейлі өзгертіп, көшбасшы мұғалімдер мен мектептің әдістемелік активін құрып, педагог кадрлардың кәсіби білімін жетілдіруді тиімді жоспарлауға мүмкіндік берді. Кәсіби желілік қауымдастық құрып, ішкі және сыртқы байланыстарды күшейтті. Назарбаев Зияткерлік мектебі және Педагогикалық шеберлік орталығымен тығыз және тұрақты байланыс құру арқылы инновацияны бекітілген серіктес мектептерге таратуда үлкен әдістемелік қолдау көрсетілді.

Мектебімізде зерттеуші топтар құрылып, оқыту мен оқу үдерісі жіті зерттеліп,

нәтижесі облыс көлемінде Сабақты зерттеу тәсіліне арналған дәстүрлі конференцияларда таратылуда. Енгізілген инновациялардың өміршеңдігін сақтау және өзге облыстағы жетекші мектептермен Шымкент қаласында, биылға онлайн форумдарда тәжірибе алмасу, күрделі де қызықты жұмысымызға шабыт пен сенімділік сезімін туындатты. Тұрақты түрде ұйымдастырылатын бұл іс-шаралар жаңа идея туғызып, тәжірибеміздің әлсіз тұстарын қайта қарауға мүмкіндік берді. Көшбасшы ұстаздар құрған «Samgau» желілік қоғамдастығы аясында жүргізілген іс-шаралар нәтижесінде магниттік мектеп мұғалімдерінің жетістіктерге жетуі, серіктес мектептеріміздің олардың

тәжірибесінде жағымды өзгерістер, біздің мектеппен серіктестікті жалғастыруға деген ниеттері жаңа ізденістерге ұмтылдырады. Мектебіміздің зерттеуші, көшбасшы мұғалімдерден құрылған «Мұғалімдердің десанттық керуені» тұрақты түрде магниттік мектептер базасында, сол мектептердің сұраныстары бойынша оқыту семинарлары мен шеберлік сыныптарын жүргізіп келеді. «Үздік жетекші мектеп-2020» облыстық байқауының жеңімпазы атанған бізге бас жүлде бұйырды.

Шара БЕКЕЕВА,
Н.Крупская атындағы
№14 мектеп-лицей
директоры,
Арал ауданы

Идеал мектеп қандай?

Мектеп басшысы ретінде осы сұрақ мені үнемі алаңдататын. Әріптестердің әлеуетін жақсартуға біздегі бар басты ресурс – әдістемелік активті жандандыру екенін түсіндік. Курстан өткен мұғалімдер шынымен де жаңа серпінмен, тың идеялармен келді.

Тиімді көшбасшылық – мектеп жүйесін жетілдірудің басты элементі болып табылатындығына тағы көзіміз жетті. Курсты аяқтап келген ұстаздар арқылы сабақ процесіне, мұғалімдердің оқыту стиліне өзгерістер енгізіле басталды. Пән мұғалімдері бірінбірі оқыту арқылы мектеп

мәдениетін қалыптастыра алдық. Деңгейлік курстан өткен мұғалімдермен қатар жаңа бағдарламаның идеясына қызығушылық танытқан әріптестерден «Серпін» желілік қоғамдастығы құрылды. Осы ашық алаңда мұғалімдер мен директор орынбасарлары өзара тәжірибе алмасып, инновациялық тәсілдерді қызметтеріне енгізумен қоса атқарылған шараларға сыни талдау жасай алатын болды.

2019 жылдан бастап жетекші мектеп қатарына қосылдық «Серпін» желілік қоғамдастығы жұмысы, жетекші мектеп ретінде аудандағы екі білім ордасымен орнатылған байланыс көшбасшы педагогтер арасындағы озық тәжірибе орталығына айналды. Магниттік мектептер желісі арқылы педагогтер шығар-

машылық әлеуетін дамытуда, білім мазмұнының тың идеяларын іске асыруда бірлесе жұмыс атқарып келеді. Нәтижесінде мектеп-лицей оқушылары мен мұғалімдері аудан көлемінде ғана емес, облыс, республика көлемінде тәжірибелерін таратып, сайыстарда жүлделі орындар иелене бастады.

2020 жылы республикалық «Мың бала» интеллектуалды білім сайтының «Ең үздік мектеп» аталымы бойынша бірінші орынмен, «Республиканың үздік мектебі-2020» байқауында «ҚР үздік аудандық лицей, гимназия» ретінде үшінші дәрежелі дипломмен марапатталдық.

Жанболат НАЗАРОВ,
№129 мектеп-
лицейінің директоры,
Сырдария ауданы

Сындарлы оқытудың салмағы

Барлық ұжым мүшелері жетекші мектеп ретінде білім берудегі жаңа бастамаларды жетілдірудің жоғары жауапкершілігін толық сезінеді. Ұстаздардың кәсіби тұрғыдан үздіксіз дамуына, көшбасшылық бастамашылық дағдылардың қалыптасуына және әр мұғалімнің өзінің тәжірибесін қайта бағалауға, зерттеуіне, басқалармен тәжірибе алмасуына мүмкіндік ашылууда.

Мектептегі әдістемелік активтің жұмысы және мектеп тренерлерінің мұғалімдермен өзара әрекеттестігі жүйелене түсті. Сонымен бірге жетекші мектеп ретінде Шиелі ауданының №49, 149, 151, 158, 251 білім беру ұйымдарымен серіктестік құрып, тәжірибені жетілдіру бағытында тығыз байланыс орнаттық. Осы мектептермен «Smart-магнит» білім алушылар қоғамдастығы жұмыс істейді. Серіктес мектептермен «тең-теңмен» қағидаты негізінде тәжірибе алмасу, ашық диалог құруда облыстық әдістемелік кабинет пен «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДБҒҰ мамандарының қосқан үлестері зор.

Облыс көлемінде өткізілген шараларға ұстаздарымыз үздіксіз қатысып, теориялық, практикалық білімін жетілдіріп, жаңа деңгейге көтерілді. Осыдан бес жылғы мектеп ұстаздарының кәсіби әлеуетін қазіргі кезбен салыстыра алмаймын. Білім сапасы, ҰБТ нәтижелері бойынша облыстағы алдыңғы ондыққа енесек, ғылыми жоба, пәндік олимпиадалардан оқушыларымыз көш бастап тұр. Мұ-

ғалімдеріміз де оқу-тәрбие саласы бойынша өткізілген барлық байқауда жүлделі орындарды иеленуде. Мектебімізде ай сайын өтетін «Үздік бірлестік» байқауына ПШО филиалының тренерлерінен, ауданымыздағы үздік педагогтерден тұрақты сарапшыларды шақырып, үздік жұмыстарды серіктес мектептерге таратудамыз. Үнемі бірлескен әрекет пен тәжірибе, әсіресе, жас мамандарға мотивация беруде. Мұғалімнің өз тәжірибесін зерттеуіне бағытталған сабақты зерттеу мен іс-әрекеттегі зерттеудің күнделікті тәжірибемізге айналуы жаңа есімдердің пайда болуына, білім сапасының артуына оң ықпалын тигізді.

Қызылорда қаласындағы Назарбаев Зияткерлік мектебі және Педагогикалық шеберлік орталығы филиалы мұғалімдердің зерттеушілік мәдениетін дамыту бағытында бастамашылық жасап, үздіксіз қолдау көрсетіп келеді. «Сабақты зерттеу тәсілі – табыстылық әрекеттерінің бірі» деген тұжырым ұстаздар қауымына жақын болды. Осы мақсатта жетерілді. Осыдан бес жылғы мектеп ұстаздарының кәсіби әлеуетін қазіргі кезбен салыстыра алмаймын. Білім сапасы, ҰБТ нәтижелері бойынша облыстағы алдыңғы ондыққа енесек, ғылыми жоба, пәндік олимпиадалардан оқушыларымыз көш бастап тұр. Мұ-

анықтау» зерттеу тақырыбы бойынша алты мектептен 12 зерттеу топтары құрылып, жұмыс істеді. Зерттеу топтары оқушылардың әрекеттерін бақылап, олардың қалай оқитындықтарына назар аударып, оқушылармен сұхбаттасып, олардың оқудағы жетістіктері мен қиындықтарын айқындап, сабақты жақсартудың тәсілдерін анықтады.

Серіктес мектептермен бірлесіп жүргізілген зерттеулер барысында сараптамалық талдау жасалып, өзекті мәселені шешу жағдаяттарының ауқымы кеңейді. Зерттеу топтары өз жұмыстарын жүйелеп, «Сараланған тапсырмалар», «Серіктес мектептер әдістемесі» жинағын құрастырып, облыс көлемінде таратылды. Біз қашықтан оқу жағдайында да қоғамдастық жұмысын трансформациялау үшін Smart-магнит сайтына іске қостық. Сонымен бірге серіктес мектептермен бірлескен «Инновация магнит» онлайн қоғамдастығы, шығармашылық ізденістер бағытында «Серіктестер алаңы», «Smart-активтері» телеграмм каналы, «Жетекші мектеп ретінде «Lesson study – TIME» жобасын іске қостық. «Бір уақытта – бір басымдық» айдарымен барлық серіктес мектептерде сабақты зерттеу үдерісі жүргізіліп, «10-сыныптарда жаратылыстану пәндерін оқытудың тиімді тәсілдерін

Сәуле НҰРМАНОВА,
№47 М.В. Ломоносов
атындағы мектеп-лицей
директоры,
Шиелі ауданы

Әлеуетті арттырудың ауқымы

Мектептің кәсіби әлеуетін көтеру және жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін мектептегі көшбасшы мұғалімдермен, тәжірибелі ұстаздардан құрылған әріптестердің әдістемелік активі тиімді жұмыс жүргізуде. Бекітілген құрам сапалы білім берудің үздіксіздігін қалыптастырып, оны одан әрі жақсарту тұрғысында көптеген игілікті істердің ұйытқысы болуда.

Көшбасшы ұстаздар магниттік мектептегі әріптестерімен өзара ынтымақтастықта жұмыс істеу арқылы тәжірибе алмасып, шеберлік сыныптарын ұйымдастырды. Педагогтердің кәсіби дамуына білім ордалары арасындағы бірлескен іс-әрекет пен желілік қоғам-

дастықтың ықпалы зор. Түрлі тақырыпта шаралар ұйымдастырылып, оқу-әдістемелік көмектер көрсетілуде. Көшбасшы ұстаздардың тағылымды тәжірибесі аймақтағы әріптестерге үлгі ретінде таратылды.

Ұлағатты ұстаздар оқыту мен оқу үдерісіндегі жаңалықтарымен бөлісулері барысында кәсіби мамандардың шығармашылық әлеуетін дамытуға бағытталған жұмыстарды жетілдіру үстінде. Әдістемелік актив қызметі тәжірибені таратуға ғана емес, соны-

мен бірге мектептің кәсіби потенциалын дамытуға да ықпал етуде. Біздің ұжымның сапалық жағынан жоғары көрсеткішке қол жеткізуі мен табысты болуының басты сыры – әдістемелік актив жұмысының өз мектебіміздің тәжірибесіне ғана емес, серіктес мектептердің кәсіби өсуіне ықпал етуінде.

Ләйла ШӨМЕНОВА,
Т.Жүргенов атындағы
№123 мектеп-лицей
директоры,
Жалағаш ауданы

▶ МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫ – МАНГИСТАУСКАЯ ОБЛАСТЬ

Ашық ойдың алаңы

Жалпы білім беретін мектеп педагогтерінің жаңартылған білім мазмұнын меңгеру мен әдістемелік қолдауды ұйымдастыруда, серіктес мектептердің жұмысын жүйелеуде жетекші мектептің үлесі зор. Біздің мектеп ұжымы да 2014 жылдан бастап жетекші мектеп мәртебесін алды.

Сол уақыттан бастап серіктес мектептерге тәжірибе тарату жұмыстары жемісті жүзеге асып келеді. Көшбасшылық қырымызбен бөлісіп, серіктес мектептердің үздік нәтиже көрсетуіне оң ықпалымызды тигізіп келеміз. Қазіргі уақытта тәжірибе алмасу алаңдарында көбіне тәжірибені зерттеу, мұғалімнің белгілі бір мәселелерді шешуде қолданған шаралары, зерттеу өнімдері, эволюция, жоба туралы сөз қозғалады. Жетекші мектеп тарапынан өткізілетін іс-шаралардың да басым бөлімі сабақты зерттеу мен іс-әрекеттегі зерттеуге арналып отыр. Өткен жылмен салыстырғанда зерттеуге қатысты қажеттіліктер 35%-ға өсті.

Жетекші мектеп – бұл тренерлердің әдістемелік тәжірибе алмасуда бас қосатын ортасы. «Тәжірибедегі рефлексия», «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеу сияқты біліктілікті арттыру курстары бойынша мамандар білім мен біліктерін дамытуда. Бүгінгі таңда әр мектепте кем дегенде 5-8 зерттеу тобы құрылған, олар бір зерттеумен шектелмей, басқа да проблемаларды талдап, күрмеуін бірлесе шешіп, үнемі ізденіс үстінде жүретіндері көңіл қуантады.

Жалпы мектебіміздің бір ерекшелігі, бізде С.Қондыбай атындағы Қазақстандағы жалғыз мифологиялық музей орналасқан. Шәкірттеріміз танымал ғалымның зерттеулерімен айналыса жүріп, жараты-

лыстану, филология, тарих, философия тіпті математика ғылымымен де шұғылданады.

2020-2021 оқу жылының бірінші жартыжылдығының қорытындысы бойынша біздің білім ордасы қала мектептерінің ішінде үшінші тұғырға көтеріліп, облыс бойынша 4-орынға ие болды. Осы жетістіктерге жетуімізге серпіліс берген жағдайлардың бірі – біздің жетекші мектеп қатарында болып, серіктес мектептерге үлгі болуға ұмтылысымыздың нәтижесі екендігі анық.

**Айнұр ТЛЕКБАЕВА,
С.Қондыбай атындағы
№22 мектеп
директорының
орынбасары,
Ақтау қаласы**

Тәжірибе тың тәсілдермен толықта

Өңірдің қара шаңырағы саналатын біздің білім ордасы 2014-2015 оқу жылынан бастап жетекші мектеп болып тағайындалды. Бүгінгі таңда мұғалімдердің кәсіби қоғамдастықтарға бірігіп, бірлесіп жүргізген зерттеулері барысында өздері жауап алғысы келген сұрақтары біртіндеп шешімін таба бастады деп айтуға толық негіз бар.

тердің қажеттілігіне бағыттау жетекші мектептің басты мақсаты болып айқындалды. Өткен оқу жылында жетекші мектептің жоспарында жыл қорытындысы бойынша ұйымдастырылған конференцияда анықталған зерттеу тақырыптарына бағытталған жұмыстар жүргізілді. «Оқу мен оқытудағы критерийлік бағалаудың тиімділігі», «Қалыптастырушы бағалау білім алушылардың оқу жетістігінің дамуына тікелей әсер ететін үдеріс» тақырыптарын атап өтуге болады.

Тақырыптар бойынша серіктес мектептерде зерттеу жұмыстары «Lesson Study» тәсілін қолданып, жүзеге асырылды. Зерттеу қорытындысы бойынша аудандық ғылыми-зерттеу семинарлары ұйымдастырылды. Жүргізілген жұмыс-

тар алдымен серіктес мектептер арасында өзара ынтымақтастық дағдыларын қалыптастырудағы кедергілерді жоюға көмектесті. Серіктес мектептерден де көшбасшы мұғалімдер анықталып, зерттеуші мұғалім ретінде қалыптастыратын орта құрылды. Өзара әрекеттестік тәсілдеріне қарамастан, сабақты зерттеу тәсілін жүзеге асырудың тереңдігі мен сапалық деңгейінің жеткіліксіздігі болды.

Сабақты зерттеу үдерісін жүргізуге топтар құрылды. Біріккен зерттеу жұмысы екіжақты тиімді болды: «Зерттеуші-мұғалім» тәлімгер ретінде топтың жұмысын бақылап, зерттеу жұмысын жүргізді. Осы жүйеде жұмыс істейтін мұғалімдердің білім беру сапасы әлі де біліктілікті қажет етеді.

**Сән САФИТДЖАНОВА,
Ғ.Айдаров атындағы
№1 мектеп-лицейінің
орыс тілі мен әдебиеті
пәнінің мұғалімі,
Түпқараған ауданы**

Серіктес мектептермен өзара әрекеттесіп, мұғалімнің кәсіби біліктілігін арттыру жүйесін мектеп-

Біліктілік биіктерге бастайды

Жетекші мектеп мамандардың бір орында қалып қоймай білімін тереңдетіп, жетілдіретін және кәсіби дамуына ықпал ететін қызметті жүзеге асырады. Негізгі идеясы – серіктес мектептерге әдістемелік қолдау көрсету.

**Жанар БАЙНАЗАРОВА,
№3 жалпы білім беру
орта мектебінің
директоры,
Мұнайлы ауданы**

Бастапқыда серіктес мектептерге қандай бағытта қолдау көрсете аламыз? Арадағы ынтымақтастықтан неге қол жеткіземіз? Оларға жетекші мектеп ретінде көшбасшылық функцияларды жүзеге асыруға біздің білім-біліктілігіміз, тәжірибеміз жете ме? Міне, осы сұрақтар төңірегінде мектеп көшбасшылары арасында талқылап, біраз толғандық. Серіктес мектептерден деректер жиналып, оларды

талдай келе әр мектептің желілік қоғамдастық аясында жүргізілетін жұмыстарының ортақ басымдығы анықталды. Жаңартылған білім беруде пәндерді қалай тиімді оқытамыз, табысқа жету жолдары қандай?

Сабақты зерттеу арқылы мұғалімнің кәсіби деңгейін дамытуды мақсат еттік. Серіктес мектеп тренерлері кездесу, дөңгелек үстел, брифингке қатысып, өз ойларымен бөлісіп, мектептерінде бөлінген көшбасшылықты іске асыру үшін мәліметтермен танысып, жоспарлы түрде іске асыруға бағыт алды.

Ортақ анықталған басымдықтың бірі сабақты зерттеу арқылы мұғалімнің кәсіби деңгейін дамыту болды. Серіктес мектептермен дөңгелек үстелдер ұйымдастырылды, кедергілер мен мүмкіндіктер (сауалнамалар, сұхбат) анықталды: жаңартылған білім мазмұны бойынша сабақты тиімді жоспарламауы, үлгерімі төмен оқушылармен жұмыс жүргізу қиындықтары, тиімді әдіс-тәсілдерді таңдай алмауы. Кедергіден шығу жолдарын қарастыра келе, мектеп тренерлері «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеулер» мектепішілік кәсіби даму курсы өткізіп, пән мұғалімдері қатысып, белгіленген сыныптар бойынша зерттеу сабақтарын өткізуде бағытбағдар алды.

Серіктес мектеп модераторлары зерттеу сабақтарын

қалай сапалы жүргізуге болатыны, ай сайын, әр циклде қандай деректер жинау, нәтижені талдау, алдыңғы іс-шараларды жоспарлау жолдарымен танысты. Бұл орайда, алдымен, өз мектебімізде қолға алып, нәтижеге жетіп барып, серіктес мектептермен тәжірибе алмасуды көздедік. Мұғалімдер зерттеу сабақтарын өткізу үдерісінде бір-бірімен ақылдасып, тәжірибе алмасып, сабақ жоспарын құрып, талдау барысында көптеген нәтижеге қол жеткізіп келеді.

Зерттеу сабақтары барысында көз жеткізгеніміз – жаңа әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, оқушылардың сабаққа деген белсенділігін арттыруға, өз-өзіне деген сенімін арттыруға болады. Бала жанына тереңірек үңілген сайын, оны жаңа қырынан тани түсесің. Оқушылардың тапсырмаларды жарыса орындауы, әр сабақтан жаңалық күтуі мұғалімге де үлкен жауапкершілік жүктейді. Осындай зерттеу жұмыстарын жүргізу арқылы оқушылардың сабаққа деген көзқарасын өзгертіп, белсенділігін арттыруға болатынын түсіндік.

Облыстық жетекші мектептер арасында ұйымдастырылған «Үздік жетекші мектеп» байқауынан екінші орын алуымыз және екі жыл қатарынан ауданда «Үздік орта мектеп» атануымыз жалпы жұмысымыздың дұрыс бағытын айқындайды.

Бәсекеге бастайтын білім берудеміз

Еліміздің білім беру мазмұнын жаңарту бағдарламаларын орта мектептерге ендіріп, пән мұғалімдерінің біліктілігін арттырып, білім беру саласына бір жаңа серпін берді. Білім шекарасын ашып, әлемдік үздік педагогикалық тәжірибелерді отандық ұстаздармен бөлісу – ескіліктің құшағынан шыға алмай, әйткенмен жаңашылдыққа аңсары ауған педагогтердің бүкіл санасын дүр сілкіндіріп, бәсекеге қабілетті ете бастады.

**Жәния ҚАБЫЛҚАНОВА,
№7 мектеп-лицейінің
директоры,
Шетпе ауылы**

Білім саласындағы жаңа тренд елдің түкпір-түкпіріне жетіп, біздің облысты да айналып өтпеді. Біздің ұстаздар ұжымы жетекші мектеп жұмысын бастағалы айтарлықтай өзгерістер болды. Қатаң талап қо-

йылып, жауапкершілігіміз арта түсті. Мұғалімдер үйреніп қана қоймай, әріптестерінің шеберлігін шыңдауға үлестерін қосты. Жан-жақты тәжірибе алмасып, тығыз байланыс орнатуға басымдық берілуде. Каскадты оқыту жүйесінде семинарлар, вебинарлар, байқаулар, мектепішілік курстардан дәрістер ұйымдастырдық.

▷ ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫ – ПАВЛОДАРСКАЯ ОБЛАСТЬ

Жетістікке жетелейтін жүйе

Жетекші мектеп ретінде екі жетістігімізді мақтанышпен атап өткім келеді. Бұрын деңгейлік курс аяқтаған әріптестер ғана зерттеумен айналысқан болса, қазіргі таңда мектеп тренерлері мен мектеп үйлестірушілері жинаған тәжірибелерін басқалармен бөліседі.

Әріптестер аудандық, облыстық семинарларға, конференцияларға қатысып, кәсіби қоғамдастықтар аясында өздерінің кәсіби құзыреттіліктерін арттырып келеді. «Жаңартылған білім беру мазмұны жағдайында жетекші және серіктес мектептер қызметін үйлестіру» тақырыбында облыстық семинар ұйымдастырылып, басқосуға мүдделі тараптың белді өкілдері белсене қатысты.

Мектебімізде деңгейлік және мектеп тренерлері курсына қатысқан мұғалімдер

түрлі тақырыптағы зерттеу нәтижелерімен облыс деңгейінде бөлісіп, ойларын ортаға салды. Мен мектеп үйлестірушісі ретінде 2020 жылы Педагогикалық шеберлік орталығының бастамасымен ұйымдастырылған «Сабақты зерттеу: Қазақстан мектептерінің тәжірибесі» облыстық ғылыми-практикалық конференциясының секциялық мәжілісінде «Қашықтан оқу жағдайында сабақты зерттеу үдерісін ұйымдастыру және басқару» тақырыбында баяндама жасадым. Мектеп тренері С.Шакиев «Іс-әрекеттегі зерт-

теу: тиімділік құралдары» тақырыптарында аудан, жетекші мектеп көлемінде жасалынған іс-шаралар бойынша әріптестерімен тәжірибе алмасты.

Жетекші мектептер аудандық, облыстық мектептердің қызметіне тың серпін беріп, жетістіктерге жетелейтіндігіне сенеміз.

Алмагүл КАБЕНОВА,
Көктөбе жалпы орта білім беру мектебі директорының орынбасары,
Май ауданы,
Көктөбе ауылы

Жұмыла көтерген жүк жеңіл

2018 жылдан бастап жетекші мектеп ретінде аудан көлемінде серіктес бес мектеппен кәсіби қоғамдастық қызметін құрдық. Кәсіби қоғамдастық қазақстандық педагог қызметкерлердің біліктілігін арттырудың деңгейлік бағдарламасы бойынша курстан және тренерлік курстан өткен педагог қызметкерлерден тұрады.

Жанаргүл СОЛТАНАЛИНОВА,
Абай атындағы жалпы орта білім беру мектебінің директоры,
Ақтоғай ауданы

Алдымен өзімізге жүктелген міндеттерді сезіне отырып, жетекші мектептің негізгі атқаратын функ-

цияларын анықтап, мақсат-міндеттерін нақтылап, ынтымақтастық жолында жоспарды іске қостық. Кейін бекітілген мектептердегі деңгейлік курстан өткен ұстаздарды біріктіріп, олардың қажеттіліктерін анықтап, бірлескен жұмыстарды бағалауға ұмтылудамыз.

Магниттік мектептердің жұмысымен жақын танысу мақсатында жетекші мектептің көшбасшылары және серіктес мектептің жетекші қызметкерлерімен құрылған жоспарды талқылауға жетістікке жету жолдарын ортаға салатын семинар, дөңгелек үстелдер, диалог алаңдары сынды отырыстар ұдайы өткізілді. Жетекші мектептің магниттік мектептердегі мұғалімдерге кәсіптік көмек ретінде негізгі атқаратын функ-

дің білім беру үдерісін жаңартылған білім беру бағдарламасына көшу бағысындағы критерийлік бағалау жүйесін енгізуде, қолдануда туындаған кедергілерден шығу жолдарын табудағы атқарылған жұмыстар. Жас мамандар мен психологтарға арналған семинар мен ашық сабақтар ұйымдастырылды. Магниттік мектептермен бірлескен «Lesson Study» сабақты тиімді жоспарлау және оқыту үдерісіндегі сабақтың іс-әрекетін зерттеудегі тиімділік құралдары жайлы біріккен әдістемелік жұмыстар жүргізілуде.

Атқарылған істермен қатар кедергілер де бар, бірақ сол кедергілерден шығу жолдарының бірі – біздің мектептің «Өзін-өзі жетілдіру, іздену...» миссиясы негізінде біліктілікті арттыру курстарынан өту, облысымыздағы Педагогикалық шеберлік орталығының Павлодар қаласындағы филиалының тренерлерімен ұйымдастырылатын онлайн вебинар, семинарларға қатысу арқылы жүзеге асырылуда.

У нас каждый учащийся – личность

Общеобразовательная средняя школа №2 Железинского района Павлодарской области – особая школа. Для коллектива она стала школой успеха и развития. Статус ведущей школы способствовал переходу школы из обычного учебного заведения в одну из лучших школ нашего региона.

Гульбаршин ЖАНАЛИНОВА,
заместитель директора по учебной работе средней школы №2, Железинский район

Следуя словам Т.Рузвельта «Делай, что можешь, с тем, что у тебя есть,

и там, где ты находишься», педагогический коллектив увидел свою миссию в эффективной организации методической поддержки партнерских школ и в создании профессионального сообщества учителей для взаимного обмена инновациями. Для этого прежде всего сама ведущая школа должна быть примером успешности.

Считаем, что главный секрет нашего успеха – атмосфера сотрудничества и заинтересованности в общем результате. Ведь за каждым достижением стоит большая командная работа педагогического коллектива во главе с опытным, целеустремленным и современным руководителем.

Можно с уверенностью сказать, что сегодня в нашей школе создана целостная развивающая образовательная среда, которая предоставляет всем детям равные возможности для проявления интеллектуальных и творческих способностей. Школа имеет высокие достижения на областном и республиканском уровнях, и каждый учащийся может реализоваться как личность.

Конечно, главное достоинство школы – талантливые педагоги. Профессионалы своего дела, они успешно внедряют инновации в образовательный процесс. Оказание методической помощи учителям района свидетельствует о значимости ведущей школы, которая является транслятором новаторского опыта для школ района. Считаем, что благоприятные условия для развития и совершенствования педагогического лидерства являются фактором успешности ведущей школы.

В трудные минуты мы были плечом к плечу

Вместе, объединив усилия, опыт и знания, казахстанские педагоги могут преодолеть трудности такого сложного для всего педагогического сообщества периода. Сообща мы можем двигаться к единому видению, управлять и развивать индивидуальные таланты.

Жанара ЖАКСЫЛЫКОВА,
учитель начальных классов школы-лицея №16, г. Павлодар

Эти важные задачи ставили перед собой и мы, педагоги ведущей школы-лицея № 16 г. Павлодара. Нашим девизом стали

слова: «Мысли глобально, помогай локально». Что они означают для нас? Все очень просто: каждый участник школьного сообщества должен осознавать, что современные реалии требуют от каждого учителя большой работы над улучшением своей деятельности и развития профессиональных компетенций, в числе которых наиболее важными стали коммуникация и сотрудничество.

Хотелось бы отметить, что опыт нашей школы в период цифровой трансформации образования отражен в теоретическом исследовании «Мобильная школа. Рекомендации для перехода школы на дистанционное обучение». В нем даны рекомендации по соз-

данию нового коллектива учителей в период дистанционного обучения. К слову сказать, такой коллектив должен, как и обычный, пройти все этапы командообразования: притирку, конфликты, эксперимент, творчество, зрелость. Хочется отметить, что исследование «Мобильная школа» носит прикладной характер, потому что включает микроисследования всех участников образовательного процесса. Оно может стать методическим подспорьем как руководителю школы, так и учителям.

Помимо теоретического исследования коллективом нашей школы была предложена и апробирована модель «эффективной школы». Данный проект оказался также вполне успешным. Мы и сегодня продолжаем работу над тем, чтобы предложенная нами модель могла функционировать не только в обычных условиях, но и в дистанционном режиме.

▷ СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ – СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Үйрете жүріп үйренетін ұстаздармыз

Аудандағы алты мектепті жетекшілігімізге алып, ұйымдастырылатын іс-шаралардың саны емес, сапасына назар аудару көзделген. Білікті ұстаздар жетекші мектептің ең басты күші болғандықтан, мектеп ішінен көшбасшы ұстаздар тобын құрып, жұмысымыз жүйеленді.

Бауыржан МҰСАБАЕВ,
Қожаберген жырау атындағы жалпы орта білім беру мектебінің директоры,
Жамбыл ауданы

Бекітілген мектептердегі деңгейлік курсынан өткен ұстаздарды біріктіріп,

сауалнама жүргізу арқылы олардың қажеттіліктерін, жүргізілетін жұмыс бағытын анықтап алдық. Былтырғы оқу жылынан бері нәтиже берген жұмыстарымыздың бірі – мобильді кадрларды даярлау. Ағылшын, математика, химия пәндері бойынша жетекші мектеп пен магниттік мектеп арасында кадрлық тапшылықты болдырмау үшін мектептер арасында мобильді кадрлар жұмыс атқаруда. Бұл жұмысымыз оң нәтиже беріп, келесі оқу жылында да жалғасын табарына сенеміз. Өйткені кадрлық құрам әртүрлі. Кейбір мектептерде белгілі бір пән мамандары жетіспейді және әртүрлі ұжымдарда қызмет атқару тәжірибемен бөлісу-

ге ыңғайлы.

Жаңартылған білім беру бағдарламасының негізгі мақсаттарының бірі – білім мазмұнын жаңартумен қатар өмір сүруге бейімделген ұрпақ тәрбиелеу. Бұл бағдарламаның қыр-сырын танып-білуде жетекші мектептің жұмысы өте маңызды деп ойлаймын. Мақсатқа жетуде мектептер арасында функционалдық сауаттылық бойынша олимпиадалар ұйымдастырылып тұрады. Олимпиадаға арналған материалдарды дайындау үшін жетекші және магниттік мектептер арасынан арнайы курсты тәмамдаған мұғалімдер үлес қосты. Жетекші мектеп ретінде жоғарыда атап өткен міндеттерді орындап, алдымен ұжым арасында, содан соң мектептер арасында ынтымақтастық орнатып, «үйрете жүріп үйренетін», бұдан әрі білікті әрі білімді ұжымға айнала түсетінімізге сенемін.

За общий результат отвечают все

Ведущая школа в условиях стремительной смены образовательной парадигмы – это ответ на вопросы и вызовы времени, это центр сетевого сообщества, образец командного взаимодействия, внутренней мотивации и инициативы. Наша школа стала проводником идей STEAM-образования, пропагандируя междисциплинарный подход и развивая навыки решения проблем.

Педагогов лица можно считать лидерами и новаторами, заинтересованными в развитии человеческих ресурсов в сфере образования области. Наша школа стала платформой для профессионального развития педагогов магнитных школ, а опыт исследовательских уроков, семина-

ров и декад был положен в основу совместного планирования работы сетевого сообщества в ближайшей перспективе.

Школьные тренеры и нашей школы, и прикрепленных школ работают вместе, являясь центром инноваций и эффективных практик. Благодаря непрерывному самосовершенствованию в процессе взаимодействия между школами около 70% от общего числа педагогов стали мастерами, исследователями, экспертами, а также авторами актуальных публикаций, методических пособий и авторских программ. Суть сотрудничества проявляется в том, что учителя понимают, что в одиночку научить всему трудно и за общий результат отвечают все.

В результате эффективного профессионального взаимодействия между школами происходит сплочение педагогического коллектива профессиональными приоритетами и ценностными смыслами об-

щения и диалога, появляется общий вектор развития, направленный на повышение качества образования!

Учителя нескольких школ объединились вокруг педагогических проблем и задач, школьные лидеры предлагают собственные методики и алгоритмы внедрения изменений. Остальные педагоги охотно апробируют эти инновации, обсуждают, вносят коррективы и принимают совместные решения.

Статус ведущей школы позволил педагогам лица делиться профессиональными знаниями, управлять инновационными процессами, развивать навыки совместного исследования педагогической практики.

Татьяна ЯРЫШЕВА,
заместитель
директора по НМР
школы-лица
при Высшем
колледже
им. М.Жумабаева,
г. Петропавловск

Работать в команде легче и эффективней

В 2018 году наша школа получила статус ведущей. На нас была возложена миссия по трансляции опыта работы НИШ на школы района. И, конечно, перед нами встали насущные вопросы: как организовать работу с магнитными школами и как сделать наше взаимодействие успешным? Ответом послужило создание школьной команды, в которую включили учителей, прошедших уровневые курсы, школьных тренеров, заместителей директора, а также руководителей предметных кафедр и методических объединений.

Нагима БИЛЯЛОВА,
директор школы-гимназии имени академика Е.Букетова,
район Шал акына

Опыт работы в качестве ведущей школы показал, что вовлечение в командную работу молодых специалистов позволяет им довольно быстро адаптироваться к новым условиям и понять, что кроме помощи наставника можно всегда найти понимание и получить совет от любого педагога не только внутри своей школы, но и за ее пределами.

Обновление содержания образования, трансляция опыта работы НИШ

– большой поток информации, разобраться в котором помогает команда единомышленников. Это, конечно, основная причина создания сетевых сообществ. В состав каждого из них входит школьный тренер, который всегда готов прийти на помощь коллегам из любой школы.

Анкетирование педагогов наших магнитных школ показало, что больше половины всех педагогов стали участниками проводимых нами мероприятий. Учителя небольших малокомплектных школ очень нуждаются в поддержке и считают, что участие в сетевых сообществах помогает каждому педагогу менять свою практику, повышать

мотивацию и качество знаний учащихся.

Важно отметить, что в ходе совместной деятельности решается еще одна немаловажная задача – повышение мотивации педагогов на осознанную работу по самосовершенствованию и в дальнейшем аттестацию на более высокую категорию.

Самое приятное, что часть педагогов магнитных школ уже готова поделиться опытом своей работы на различных уровнях. Считаем, что это показатель роста доверия между коллегами, где ждут не критики, а совета критического друга, который поможет сделать практику преподавания более успешной.

Связанные одной целью

Быть готовыми к любой инновационной деятельности – один из принципов педагогов КГУ «Средняя школа №2 г. Тайынша».

Светлана МОГУЛЬСКАЯ,
заместитель директора по учебной работе
средней школы №2,
г. Тайынша

Ведущей школой мы стали пять лет назад. Нами

было создано сетевое сообщество «Парасат», включающее партнерские школы. Профессиональное сотрудничество педагогов стало для нас приоритетной задачей.

Мы понимаем, что для создания настоящей плодотворной команды единомышленников нужны общие конкретные цели и задачи, поэтому стремимся совместно с партнерскими школами планировать общие дела и проекты, чаще встречаться и обсуждать текущие проблемы. В нашей школе действенным методическим активом являются школьные тренеры и координаторы.

В своей новой роли педагоги, работая с педагогами партнерских школ, создали «творческие мастерские» для совместного планирования, обмена опытом и исследовательской работы. Большую поддержку оказывают тренеры

Центра педагогического мастерства, педагоги НИШ, и уже на их опыте мы проводим исследования Lesson Study, Action Research. Большая часть исследованной касается организации коллаборативного педагогического подхода, который предполагает сбор данных об обучении и подбор эффективных способов деятельности.

Коллаборативная работа позволила по-новому раскрыть свои способности. Совместные исследования, проводимые учителями, сплотившие не только коллектив нашей школы, но и педагогов других школ. Педагоги сообщества стали цельной, слаженной, высокопрофессиональной командой, которых объединяет одна цель – обучение и воспитание. Дистанционное обучение еще более расширило возможности взаимодействия в профессиональном сообществе.

▶ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ – ТУРКЕСТАНСКАЯ ОБЛАСТЬ

Жауаптылықтың жүгі жеңілдемейді

Жетекші мектептің жауапты мәртебесін иеленуге бірнеше артықшылықтарымыздың негіз болғаны белгілі. Сол себептерге сәйкес игілікті іс-шараны жоғары дәрежеде ұтымды үйлестіру, жаңаны жылдам қабылдауға бейімділік, мобилді жас мамандарымыздың іскерлігі соны серпін беруде.

Құралай ЗУЛХАРБАЕВА,
Л.Бөкенов атындағы жалпы орта мектебінің директоры,
Созақ ауданы,
Степной кенті

Оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытудағы ғылыми жоба жұмыстары мен онлайн пәндік олимпиадалардағы жетістіктеріміз серіктес мектептер үшін үлгі. Білім беру деңгейін көтеруде оқытуды пән бір-

лестіктерінде бірлесіп жоспарлауды тәжірибеде сәтті игеру – бұл қоғамдастықтың ықпалы.

Біз географиялық белдеуде жақын орналасқан 4 серіктес мектепке жетекшілік етеміз. Бірлескен жұмыс барысында арнайы «ADKAR» моделін қолдану арқылы серіктес мектептердегі өзгерістерді басқаруды жүйелі жүзеге асыруымызды жетекші мектептің жетістігі деп айтар едім. Сабақты зерттеу циклдерінің тұрақты жүргізілуі мұғалімдердің

зерттеу тәжірибесін жетілдірсе, сабақты зерттеу тапсырмалары арқылы оқушылардың зерттеу дағдыларының қалыптасуы жетекші мектеп болып танылуымызға өз үлесін қосуда. 2019 жылдан бастау алған «Lesson Study моделін» мектептің оқу үдерісіне енгізу барысында мұғалімнің оқыту тәжірибесінде нақты өзгерістер әкелуі мектептің ерекшелігін білдіреді. Қазіргі жағдайда қашықтан оқыту қолжетімді болғандықтан, серіктес мектептермен оқытудың жаңа технологиясын пайдалануды арнайы платформаларда жүргізіп жатырмыз. Тәжірибе алмасу мүмкіндігі жеңілдеді, өйткені мұғалімдердің АКТ құзыреттілігінің артуына серіктес мектептердің де ықпалы орасан.

Учителя учатся сами и учат других

В жизни современного общества значение ведущих школ возрастает с каждым днем. Поэтому мы как ведущая школа работаем в тесном сотрудничестве со школами-партнерами. Сотрудничество школ обретает значимость не только для учащихся, но и инициирует интересы всего общества.

Ведущая школа – это основа профессионального сообщества, так как учителя школ через него сами учатся, а научившись, делятся своим опытом с другими педагогами.

Через наше сообщество «Вестник новостей» мы старались распространить передовой опыт учителей как в регионе, так и в областном масштабе. Для этой цели среди школ-партнеров была создана исследовательская группа, члены которой работали над общей исследо-

вательской темой и обменивались опытом. В результате совместной работы сформировалась атмосфера взаимопонимания и сотрудничества. Культура учителя способствовала формированию культуры учащихся, родителей и школы в целом. Совместная работа подняла профессиональный уровень учителей.

В настоящее время работа нашей ведущей школы направлена на развитие учебных навыков учащихся, мотивацию, улучшение работы со слабоуспевающими учениками. Мы стараемся не оставлять учителя одного со своими проблемами, а решить все совместными усилиями. Также хочется от-

метить, что Центр педагогического мастерства оказал большое влияние на проведение системной работы в этом направлении.

В настоящее время, когда дистанционное обучение набирает обороты, работа по обмену опытом через интернет приобрела большую актуальность и нуждается в поддержке. Потому при содействии Центра педагогического мастерства мы работаем над созданием Центра профессионального развития для учителей региона.

Гульмира ИСАЕВА,
модератор средней школы
имени С.Бреусова,
Тюлькубасский район

Ұмтылған ұтатын уақыт

Жетекші мектеп мәртебесін иемденген кезде, көптеген өзгерістердің бірі ретінде ғана қабылдадық. Алайда уақыт біздің ойымыздың қате екенін дәлелдей түсті. Бүгінде біздің жетекші мектебіміз жаңартылған білім мазмұны жағдайындағы мұғалімдердің тәжірибе алмасу алаңына айналды десем артық айтқандық емес.

Біз серіктес мектептермен жұмыс істей отырып, өзіміздің де кәсіби тұрғыдан өскенімізді нық сеніммен айта аламыз. Әсіресе, қашықтан оқыту кезінде

жетекші мектептер бағалау жүйесіндегі қалыптасқан жағдайға байланысты өзгерістерді талқылауда, оны серіктес мектеп мұғалімдерімен бөлісуде үлкен маңызды факторға айналды.

Біз жетекші мектеп ретінде серіктес мектептерге қашықтан оқыту жағдайында олардың қиындықтарын анықтап, анықталған кедергілерге сәйкес қолдау көрсетіп отырамыз. Жетекші мектептердің оқыту үдерісіндегі кедергілерін, қажеттіліктерін анықтау мақсатында онлайн сауалнама алынды. Мектепте құрылған үйлестіруші топ мүшелері сауалнама қорытындысын сараптай келе, серіктес мектептерге бірнеше бағыт бойынша көмек керек екендігін анықтадық. Аталған қажеттіліктер бойынша мұғалімдермен ете-

не байланысып, тиісті іс-шаралар ұйымдастырып келеміз. Қазіргі пандемия кезінде біздің ұжым вебинар, онлайн семинар, онлайн кеңес беру сияқты формада жұмыс істеуде. Оқушылардың оқуға деген ынтасын арттыру мен бағалау өте өзекті тақырыптар ретінде қарастырылып, мектептегі үйлестіруші топ мүшелері жоспарлы әрекет етті. Атқарылған жұмыс үлгілері электронды түрде мектептің ортақ базасында сақталып, серіктес мектептердің барлығы осы үлгілерді пайдалану мүмкіндігін иеленді.

Мадина АЛМЕНОВА,
№1 гимназия мектебінің орыс тілі мұғалімі,
мектеп модераторы,
Төлеби ауданы,
Ленгер қаласы

Возрождение наставничества

Когда мы стали ведущей школой, то задались вопросами: с чего же начать работу с партнерскими школами и как сделать наше сотрудничество плодотворным и взаимовыгодным?

Как ведущая школа мы планировали работать в партнерстве с профессиональным сообществом. Основным достоинством такой работы является наставничество профессиональных сообществ по предметам для учителей школ-партнеров. Во время дистанционного обучения эта работа проводится в более тесном контакте с учителями. Были решены проблемы дистанционного

обучения, профессиональной поддержки, обмена опытом. Члены профессионального сообщества регулярно общаются с учителями школ-партнеров, ведущими учителями и обмениваются опытом в онлайн-формате.

Общественная работа осуществляется эффективно и результативно с помощью метода «Исследование урока». Он помог повысить профессионализм учителей в организации учебного процесса, а также улучшить качество обучения в школах. Анализ исследовательских уроков и обсуждение стали основой для сотрудничества между ведущей школой и школой-партнером. Совместные исследования, проводимые школьными онлайн-сообществами, позволяют

школьным учителям профессионально развиваться и улучшать навыки командной работы.

Также педагогами создано сообщество «Помощь молодому специалисту» в целях повышения педагогического мастерства молодых специалистов. Проводятся обучающие вебинары, мастер-классы. Учителя делятся своим опытом. В результате такой плодотворной работы для молодых специалистов разработан комплекс методических ресурсов. Дорогу осилит идущий. Только сообщая мы достигнем высоких результатов в школьной практике.

Талгат САРСЕНБАЕВ,
директор школы-лицея имени Жамбыла,
Отырарский район

<p>Бас редактор: Ләззат Мақсұтқызы Түркістанова ұялы тел. 8(701)512-42-50</p>	<p>«Білімді ел – Образованная страна» Республикалық білімділік қоғамдық-саяси газеті. Меншік иесі: «Қазақстандық білім беру газеті» ЖШС. Тіркеу туралы куәлігінің нөмірі №16015-Г Қазақстан Республикасы Инвестиция және даму министрлігінің Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетімен 02.06.2016 жылы берілген. Жазылым индексі 64603.</p>
<p>Шеф-редактор: Миргүл Жылқышинова Шығарушы редактор: Жанет Сүлейменова (жұмыс тел. 8(7172)254 770, ұялы тел. 87015304959 – жарияланымдар үшін) Bilimdinews.kz сайтына қатысты сұрақтар бойынша – 87051094306 Редакция: жұмыс тел. 8(7172)256340, ұялы тел. 87084256340 Дизайн және беттеу: Эрик Муратов</p>	<p>Редакциялық кеңес: Асылва Б.А., Қазақстан Республикасы Білім және ғылым вице-министрі, Аронова И.П., ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты, Шәмшидинова К.Н., «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ Басқарма Төрағасы, Мукашева А.М., Қазақстандық салалық білім және ғылым қызметкерлері кәсіподағының төрайымы, Қадырова Ш.М., Нұр-Сұлтан қаласы Білім басқармасының басшысы, Бейсембаев Ғ.Б., Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының президенті, Бимендина А.Т., Бөрібеков К.К., «Татар» коммерциялық емес АҚ президентінің кеңесшілері, Қожамжарова Д.П., М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің ректоры, Шер Р.П., Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің Балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі кеңесшісі, Сәкенова Е.Н., «Бөбек» ҰҒПББСО РМК бас директоры, Башарова К.К., «Елбасы Академиясы» КҚ Балалар мен жастардың қабілетін анықтау және дамыту орталығының басшысы, Мурзалинова А.Ж., «Өрлеу» БАҰО АҚ СҚО бойынша филиалының директоры.</p>
<p>Редакция мекен-жайы: ҚР, 010000, Нұр-Сұлтан қ., Қабанбай батыр к-сі, 58 А НП 18. E-mail: bilimdi_el@mail.ru</p>	<p>Қолжазбалар рецензияланбайды және қайтарылмайды. Газет жарияланымдарындағы фактілер мен мәліметтердің шынайлығына авторлар жауапты, ал жарнамалар мен хабарландырулар бойынша жауапты тұлғалар – жарнама берушілер. Газет «Астана Интер-Трейддинг» ЖШС баспаханасында басылған, Нұр-Сұлтан қ-сы, Жұбанов к-сі, 24/1.</p>

Таралымы: 15 000 дана
Тапсырыс: №40
Газет апта сайын сейсенбеде шығады

▶ КОМПЕТЕНТНО

Исследовательская основа методической поддержки педагогам ведущих школ Республики Казахстан

Во многих странах мира применяется подход «экспериментальной площадки» или «передовой школы». В Казахстане такой платформой являются Назарбаев Интеллектуальные школы, опыт которых определил основу обновленного содержания среднего образования. Для того чтобы этот опыт был успешно и масштабно транслирован, созданы опорные площадки – ведущие школы.

Жанбота КАБДЫКАРИМОВА,
директор Центра педагогического мастерства АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»

Основными направлениями Центра педагогического мастерства АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» по поддержке деятельности ведущих школ являются:

- методика преподавания и обучения, в том числе в дистанционном формате обучения;
- содержание программ по предметам и система оценивания;
- исследовательские практики в педагогической деятельности;
- организация воспитательной работы;
- управление организацией образования.

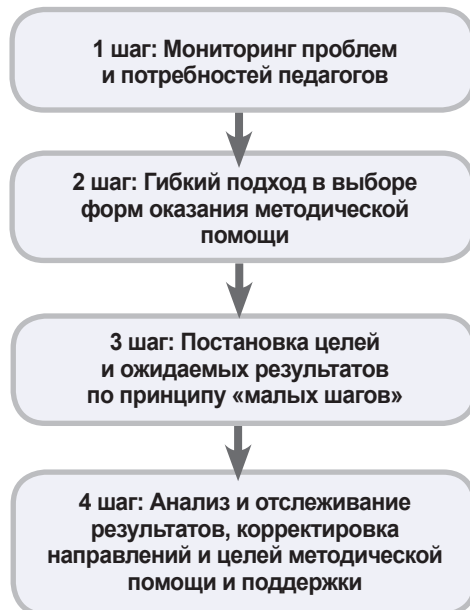
Тренерами Центра активно проводятся наблюдения уроков с предоставлением учителям обратной связи, индивидуальные и групповые коучинги, проведение обучающих семинаров и мастер-классов. В дальнейшем каждая ведущая школа проводит такую же методическую работу с партнерскими школами, территориально прикрепленными к ней. Руководители и большая часть учителей ведущих школ прошли опережающую профессиональную подготовку на курсах повышения квалификации в Центре педагогического мастерства. Всего за весь период работы ведущих школ Центром проведено более 47 тысяч методических мероприятий.

Но для того, чтобы работа ведущих школ достигала ожидаемых результатов, непрерывная методическая поддержка должна быть основана на исследовании возникающих затруднений, поиске эффективных форм и методов для их решения.

Важность исследовательского начала в процессе планирования и оказания методической поддержки педагогам подчеркивалась не раз в современных исследованиях. Директор Исследовательского центра обучения и преподавания Дилан Уильям (Принстонский университет, 2013) отмечает, что для того, чтобы работа учителя позитивно воздействовала на качество обучения учеников, необходимо все усилия сосредоточить на исследовании того, что именно в наибольшей степени влияет на успеваемость учеников, что именно мы хотим изменить в работе учителя, и только тогда можно будет понять, как помочь учителю сделать эти изменения.

Принимая данную установку за стартовую

позицию в организации и планировании методической помощи и поддержки педагогам ведущих школ, Центром педагогического мастерства разработан алгоритм действий, заимствованный из исследований Д. Уильяма и адаптированный для конкретных условий:

Ключевым моментом в данном алгоритме, на наш взгляд, является 3 шаг – работа в соответствии с принципом «малых шагов». Суть данного принципа объясняет американский исследователь Д. Берлинер (Университет штата Аризона, 2016), отмечая, что при реализации любых моделей профессионального развития необходимо помнить, что учитель учится медленно, поскольку, чтобы изменить практику, нужно новые знания интегрировать в рутинную практику, а это требует много времени.

Поэтому, говоря о методической поддержке педагогам ведущих школ, мы понимаем, что речь идет об улучшении учителями своей практики не потому, что она плоха, а потому, что она может быть еще лучше, но для этого учителям необходимо менять свои школьные привычки и формировать новые, а это чрезвычайно сложно и требует много времени.

Методология поддержки разработана в соответствии с указанным алгоритмом и непрерывно согласовывалась и корректировалась в ходе проведения мониторинговых исследований профессиональных проблем и потребностей педагогов ведущих школ. Цель их проведения – получение обратной связи от целевых групп для своевременного выявления затруднений педагогов и улучшения работы тренеров Центра педагогического мастерства для их решения.

Из 80 мониторинговых исследований Центра теме ведущих школ посвящены четыре: одно, проведенное в форме фокус-групп, и три масштабных в форме анкетирования, в которых ежегодно респондентами выступали свыше 9000 руководителей и учителей ведущих школ.

По отзывам самих ведущих школ, результативность их взаимодействия с партнерскими школами проявилась в преобразованиях, произошедших в управлении школами и в практике преподавания:

- руководители ведущих школ отмечают, что 75,0% их рабочего времени направлено на вопросы профессионального развития коллектива;
- у 97,3% опрошенных директоров и завучей ведущих школ утвердилось практика системного наблюдения уроков учителей;
- в 61,7% партнерских школ созданы из числа учителей команды развития, выполняющие внутри школы лидерскую работу по профессиональному развитию коллектива;
- 73,1% педагогов ведущих школ отмечают, что изменилась не только их практика преподавания, но и профессиональные

убеждения, повысилась ответственность за результаты своей работы. Работа учителей ведущих школ с коллегами из партнерских школ положительно влияет на коллаборацию. Так, 56,4% опрошенных педагогов отмечают, что у них появилась потребность продемонстрировать наработанный ими опыт преподавания коллегам из других школ. Это очень хороший показатель объединения усилий педагогов, которые переходят от соперничества к сотрудничеству.

Опрос партнерских школ показал, что около 80,0% респондентов оценивают уровень оказания им методической помощи ведущими школами как высокий. «Факторами успеха», по их мнению, являются: системность в работе, совместное стратегическое планирование, достаточная база кадровых и методических ресурсов, разнообразие форм, методов и стратегий, используемых в работе с педагогами.

Вместе с тем, несмотря на позитивные изменения, 85,3% педагогов и ведущих, и партнерских школ, особенно в период внедрения дистанционного обучения, продолжают испытывать необходимость в постоянной внешней методической помощи по вопросам:

- оценивания учебных достижений учеников и отслеживания динамики обученности;
- эффективной и конструктивной обратной связи;
- развития самодисциплины и саморегуляции учеников;
- форм и методов организации дистанционного урока.

Доля учителей, испытывающих высокую потребность в усовершенствовании навыков использования ИКТ для обучения:

Казахстан – 30%, страны ОЭСР – 18%
TALIS-2018

Данные направления послужили тематической основой методических мероприятий, которые проводит Центр. 88,2% педагогов ведущих школ отмечают их своевременность и полезность.

Переход школ на дистанционное обучение еще раз подтвердил востребованность названных направлений для профессионального развития педагогов, особенно актуализируя вопрос развития ИКТ-компетенций. Надо сказать, что уровень ИКТ-компетенций педагогов казахстанских школ исследуется Центром педагогического мастерства ежегодно начиная с 2012 года. Результаты мониторингового исследования на начальном этапе перехода на дистанционное обучение (март, 2020 г.) показали, что для абсолютного большинства респондентов (около 70,0%) использование ИКТ не выходило за рамки организационно-подготовительной работы (планирование уроков, заполнение электронного журнала, написание отчетной документации и др.) и собственного профессионального развития (получение информации, написание статей и др.).

Результаты второго исследования (июнь, 2020 г.) показали повышение активности педагогов практически по всем основным аспектам профессиональной деятельности. Особенно яркая позитивная динамика

наблюдается в вопросах профессионального развития (с 66% до 98,5%), проведения уроков с использованием платформ (с 18,3% до 70,1%), пополнения необходимой методической копилки (с 78,7% до 93,7%).

Оценка уровня ИКТ-компетенций осуществлялась на основе руководства ЮНЕСКО по профессиональной подготовке и повышению квалификации учителей в области использования ИКТ. Предложенная в данном руководстве шкала оценивания предполагает три уровня ИКТ-компетенций: от простого «получение знаний» до наивысшего – «создание знаний». Очевидно, что сегодня, когда образовательный процесс требует от современного учителя использовать ИКТ не для «сопровождения» образовательного процесса, а для решения учебных задач, необходим уровень «создание знаний».

В первом исследовании менее 1/3 педагогов оценивали свой уровень ИКТ-компетенций как достаточный для того, чтобы самим создавать цифровую учебную среду, разрабатывая учебные ресурсы, использовать ИКТ для сочетания личностно-ориентированного и коллективного обучения учащихся. Результаты второго исследования показали очевидную позитивную динамику: доля педагогов, достигших оптимального уровня, возросла с 21,7% до 41,4%.

Абсолютное большинство респондентов (96,9%) понимают значимость ИКТ-компетенций в профессиональной деятельности, в постоянном использовании для решения учебных задач и осознают необходимость в организованном их развитии. В этой связи понятна готовность педагогов (89,1% опрошенных) обучаться на курсах повышения квалификации по соответствующим программам.

Но несмотря на то, что ИКТ-компетенции являются решающим условием реализации дистанционного обучения, в рейтинге проблем педагогов ведущих школ они стоят на 4 месте и уступают использованию уже привычных и успешно апробированных методик в новых условиях, объективному оцениванию учебных достижений учеников, эмоционально-психологическому состоянию учеников и их родителей.

Указанные направления определили стратегию оказания методической помощи Центром в период пандемии и тематическую направленность новых массовых открытых онлайн-курсов: для педагогов – «Учусь учить дистанционно», для родителей – «Счастливым родителем – успешный ребенок». Названные курсы стали оперативной и действенной мерой для более 300 000 педагогов казахстанских школ, в числе которых доля педагогов ведущих школ составляет свыше 47%.

Из результатов проведенных исследований видно, что тематические направления, по которым педагоги ведущих школ нуждаются во внешней методической поддержке, в основе своей не терпят принципиальных изменений на всех этапах. И этот факт еще раз подтверждает правдивость утверждения о том, что процессы преобразования сложные, внедрение в устоявшуюся практику новых приемов, методов и стратегий происходит медленно и не всегда только успешно. В этой ситуации очень важна непрерывность, гибкость в выборе форм, регламента и контента методических мероприятий.

Д. Уильям «Встроенное формирующее оценивание»